

DRAUGAS

PERIODICALS
October 28, 2004
Vol. XCV

95-IEJI METAI

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, SPALIO - OCTOBER 28, 2004

*****MIXED ADC 606
353 PS GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-27-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 208
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

„Neringos“ iškyla.
Lietuviški bulviniai
blynai amerikietiško
miestelio parke.
2 psl.

Etikos inspektorui ir
čia pakaktų darbo.
Lemtingi JAV
prezidento rinkimai
praityje. Kitu
žvilgsniu.
3 psl.

Pasaulyje mažėja
gimstamumas. Dar
vienas laiškas dėl JAV
prezidento rinkimų.
4 psl.

Paminklų Vytautui
Didžiajam niekad
nebus per daug.
5 psl.

PLC narių
susirinkimas. Prof. V.
Landsbergis Lemonte
ir DePaul universitete.
LTSC archyvų žinios
6 psl.

Sportas

* Čekijos sostinėje vyku-
siose 2004 m. Europos Muai-
Thai pirmenybėse aukso me-
dalį iškovojo Rokiškio „Thai
Tornado“ klubo sportininkė
Jurgita Leitonaitė. Pirmojoje
kovoje Lietuvos atstovė nokau-
tavo čekę Heleną Telekiovą, o
finale nugalėjo turkę Merue
Gelilurk. Bronzos medalį šia-
me čempionate iškovojo Remi-
gijus Mažeika (Ukmergės „Wil-
kas“).

* 2004 m. Lietuvos futbo-
lo federacijos (LFF) taure
iškovojo šalies čempionas
Kauno FBK „Kaunas“, trečia-
dienį finalinėse rungtynėse
Šiauliuose po 11 m baudinių se-
rijos 2:1 įveikęs Klaipėdos „At-
lanta“. Iprastas rungtynių lai-
kas ir pratėsimas baigėsi be
įvartų 0:0. Įvartius nugalėto-
jams baudinių serijoje pelnė Ri-
čardas Beniušis ir Eimantas
Poderis.

* 2004 m. sezono Lietu-
vos moterų futbolo pirmi-
nybių nugalėtoja po metų
pertraukos tapo Ukmergės
„Textilite“, papildomose run-
gtynėse antradienį Pakruojyje
3:1 įveikusi Šiaulių „Gintros-
Universiteto“ komandą. Regu-
liariame sezone abi koman-
dos surinko po 41 tašką, todėl
buvo žaidžiamos papildomos
rungtynės.

Naujausios žinios

* Kairieji tes konsultaci-
jas dėl koalicijos su Darbo
partija nepaisydami dešiniųjų
protestų.

* Valdžia kompensuos
pusę studentų kelionės auto-
busu kainas.

* Gedimino prospektas
išlieka brangiausia gatve
Baltijos šalyje.

* Lietuvoje lankysis NA-
TO priešmininių laivų jungi-
nys.

Valiutų santykis
1 USD - 2.695 LT
1 EUR - 3.452 LT

Derybos dėl „vaivorykštės“ koalicijos žlunga

Socialdemokratai kalbasi su Darbo partija, K. Prunskienė išprašyta už durų



Konservatorė Irena Degutienė, liberalcentristas Vytautas Bogušis ir so-
cialdemokratas Gediminas Kirklilas po žlugusių derybų.

Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

Vilnius, spalio 27 d. (BNS) — Keturių kairiųjų ir dešiniųjų
partijų derybose dėl „vaivo-
rykštės“ koalicijos sudarymo,
net joms realiai nepasidėjus,

trečiadienį padaryta pertrauka.
Opozicinės Tėvynės sąjun-
gos (TS) atstovams pareikala-
vus, jog socialdemokratai ir so-
cialliberalai nutrauktų lygia-

greičias derybas su populistine
Darbo partija, derybose buvo
padaryta pertrauka konsultaci-
joms su partijų vadovais.

Prieš padarant pertrauką
derybose su dešiniuosiais, social-
demokratai pareiškė pasitrauk-
siai iš derybų dėl „vaivorykštės“
koalicijos sudarymo, jeigu kon-
servatoriai neatšauks savo pa-
reiškimo dėl derybų sąlygų.

Tėvynės sąjungos atstovai
derybų partneriams įteikė pa-
reiškimą, kuriame įspėja pasi-
liekanti sau teisę sustabdyti da-
lyvavimą derybose dėl koalicijos
tol, kol socialdemokratai ir so-
cialliberalai nebaigs derybų su
Darbo partija.

Tėvynės sąjungos vadovas
Andrius Kubilius teigė, jog kon-
servatorių pareiškimas atspindi
„garbingą ir sąžiningą poziciją“, to-
del jis nebus atšauktas.

Iš pradžių skelbta, jog ke-
turių tradicinių kairiųjų ir deš-
iniųjų partijų — socialdemokra-
tų, socialliberalų, konservatorių

ir liberalcentristų — atstovai
trečiadienį formaliai patvirtins
derybų dėl koalicijos formavimo
pradžią.

Po jo socialdemokratų atsto-
vai pareiškė matantys galimybę
formuoti koaliciją, o liberalcen-
tristai teigė neprieštaraujantys,
jog koalicinei Vyriausybei liktų
vadovauti dabartinis premjeras
socialdemokratų vadovas Algir-
das Brazauskas.

Konservatorių atstovai taip
pat pareiškė esantys pasirengę
daryti nuolaidų, tačiau trečia-
dienį TS vadovas A. Kubilius
pareiškė, jog socialdemokratų ir
socialliberalų reikalavimas tu-
rėti premjerą, septynis minist-
rus ir Seimo pirmininką yra
nepriimtinas.

Savo ruožtu, konservatoriai
paskelbė savo „subalansuoto
kompromiso“ pasiūlymą, kaip
galėtų būti sudaryta plataus pa-
sitikėjimo koalicija.

Šie pasiūlymai numato mi-
nistrų pirmininkų kaitą, kuri
vyktų kas dveji metai tarp Tė-

vynės sąjungos ir Socialde-
mokratų partijos. Konservatoriai
siūlo, kad pirmuosius dvejus
metus premjeru būtų socialde-
mokratų atstovas, po dvejų me-
tų — konservatorius.

Konservatoriai taip pat siū-
lo Seimo pirmininkų keitimąsi,
kuris vyktų tarp Liberalų ir
Centro sąjungos ir Naujosios są-
jungos. Pirmuosius dvejus
metus Seimui vadovautų libe-
ralcentristas, po dvejų metų —
socialliberalas.

Anot konservatorių siūly-
mo, ministrų postų paskirsty-
mas turi būti proporcingas gau-
tiems Seimo narių mandatams.

Tuo tarpu socialdemokratų
partijos derybininkai trečia-
dienį popiet Seime vienašališkai
pradėjo konsultacijas dėl koali-
cijos sudarymo su Darbo partija
(DP).

Prieš susitikimą jame ke-
tino dalyvauti ir Valstiečių ir
Naujosios demokratijos partijų
sąjungos (VNDPS) vadovė Kazi-
mira Nukelta į 5 psl.

Lietuva pagal spaudos laisvę lenkia ES senbuves

Vilnius, spalio 27 d. (BNS) — Lietuva pagal žiniasklaidos
laisvę lenkia kai kurias Europos
Sąjungos senbuves, bet atsi-
lieka nuo Baltijos kaimynių
Latvijos ir Estijos.

Tai rodo nevyriausybinių
organizacijų „Žurnalistai be
sienų“ ataskaita, kurioje įver-
tinta žiniasklaidos laisvės padė-
tis 167-iose pasaulio valstybėse
per 12-kos mėnesių laikotarpį
nuo 2003 metų rugpjūčio 1 dienos.

Lietuva, šiemet tapusi ES
nare, pagal spaudos laisvę pa-
saulio valstybių sąrašą užėmė

16 vietą, aplenkdamas tokias
senbuves Vakarų Europoje,
kaip Italija ir Ispanija, Graikija,
Didžioji Britanija, Portugalija,
Belgija, Prancūzija ir Austrija.

Tačiau Lietuva atsiliko nuo
savo kaimynių Estijos (11 vieta)
ir Latvijos (10).

Kitus artimiausius kaimy-
nus Lietuva pagal žiniasklaidos
laisvę išpūdingai lenkia —
Baltarusija sąrašą tėra 144-ta,
Rusija — 140-ta, Lenkija — 33-
čia. Per metus žiniasklaidos
laisvės Lietuvoje vertinimas pa-
gerėjo pora punktų.

Sukurti lietuviškas eurų monetas patikėta litų autoriui

Vilnius, spalio 27 d. (BNS) — Pinigų projektavimo ir gamy-
bos komisija išrinko lietuviškų
eurų monetų konkurso nugalė-
toją. Neoficialiais duomenimis,
juo tapo skulptorius Antanas
Žukauskas, sukūręs šiuo metu
apyvartoję esančių litų ir centų
monetų atvaizdus.

A. Žukausko darbų sąrašas
— ir tarptautinį įvertinimą pel-
niusios progines monetas, tre-
čiadienį rašo dienraštis „Lietu-
vos rytas“.

Komisijos sprendimui dar
turi pritarti Lietuvos banko va-
lyda. Be to, dėl lietuviškų eurų
išvaizdos vyks konsultacijos su
Europos centriniu banku.

Lietuviški eurai bus kaldi-
nami pagal A. Žukausko sukurtą
gipsinį monetos modelį. Skul-
ptorius sukūrė nacionalinę
monetų pusę (reversą). Kiekvie-
na eurą išvedusi valstybė turi
teisę pati sukurti nacionalinį
monetos atvaizdą. Bendroji eu-
ro monetų pusė (aversas) visose
šalyse yra vienoda.

Euro zonos narės nacionali-
nėje pusėje kaldina žymius is-
torijos veikėjus, nacionalinius
herbus ar kitą simboliką, kuri
primena šalį.

Mūsų šalyje kaldinti eurai
išsiskirs valstybės herbo — Vy-
čio ženklu, užrašu „Lietuva“ bei
data „2007“.

Diplomatai remis vėžio prevencijos projektą „Nedelsk!“

Vilnius, spalio 27 d. (ELTA) — Trečią kartą organizuojamas
aukcionas „Iš mano šalies su
meile“ kilniam tikslui suvienijo
26 šalių atstovus. Aukcionui do-
vanojo jų kraštą reprezentuo-
jančius dirbinius ar kūrinius,
Lietuvoje dirbantys ambasado-
riai bei jų žmonos parems visuo-
meninį krūties vėžio prevenci-
jos projektą „Nedelsk!“.

„Negailėstinga statistika
rodo, kad kas antra pacientė,
kuriai diagnozuojama ši onko-
loginė liga, miršta“, Vilniaus
Rotušėje pristatydamas aukcio-
no eksponatus sakė projekto
„Nedelsk!“ koordinatore Agnė
Zuokienė.

Sostinės mero žmona pabrė-
žė, kad antra pagal mirštamū-
mą nuo krūties vėžio Europos
Sąjungos (ES) šalis Lietuva per
savaite netenka 10 moterų.
„Jeigu esame ambicingas

kraštas, ES dalis, negalime leis-
ti moterims taip lengvai išeiti iš
gyvenimo. Turime kovoti dėl
kiekvienos iš jų gyvybės“, teigė
aukciono organizatorė, pabrė-
žusi, kad visi pinigai, gauti už
parduotus eksponatus, kaip ir
praėjusiais metais, bus skirti
krūties vėžio prevencijai.

Tradicinį tampaantis auk-
cionas „Iš mano šalies su meile“
bus surengtas Vilniaus Rotušėje
spalio 30 dieną.

Aukciono svečiai varžysis
dėl galimybės įsigyti Japonijos
laikinojo reikalų patikėtinio
žmonos dovanotas tradicines
lėkštes, kurių pradinė kaina
ankstesniame aukcione buvo
pakelta net 13 kartų.

JAV nepaprastojo ir įgali-
otojo ambasadoriaus žmona Lie-
tuvai dovanavo „soul“ muzikos
pradininko Ray Charles kom-
paktnių plokštelių kolekciją,



Vilniaus rotušėje atidaryta šių metų tarptautinio Nidos tapybos plenero „Nidos ekspresija“ dalyvių darbų ir
ankstesnių plenerų darbų kolekcijos paroda.

Liberalcentristai ragina partijas užgniaužti ambicijas

Vilnius, spalio 27 d. (ELTA) — Liberalų ir centro sąjungos
(LCS) derybininkai dėl naujos
Vyriausybės formavimo Algis
Čaplikas ir Vytautas Bogušis
kviečia Socialdemokratų parti-
jos, Naujosios sąjungos ir Tėvy-
nės sąjungos atstovus vengti su-
sipriešinimo, tęsti politines
konsultacijas ir pradėti rimtas
partijų derybas.

„Mes privalome gerbti Lie-
tuvos rinkėjų, vertinti jų su-
teiktą pasitikėjimą ir jausti at-
sakomybę už stabilumą ir Lie-
tuvos vidaus ir užsienio politi-
kos tęstinumą“, teigė Liberalų
ir centro sąjungos derybininkas
V. Bogušis.

Anot LCS derybininko A.
Čapliko, kai kurių derybose da-
lyvaujančių partijų atstovų no-
ras pelnyti populiarumą ar ginti
siaurus partinius tikslus nede-
ra su viešai skelbiamu susirūpi-
nimu dėl Lietuvos ateities. Li-
beralų ir centro sąjunga tikisi,
kad derybos bus atnaujintos ar-
timiausiu metu.

Algirdo Brazausko ir Artūro
Paulausko koalicija „Už darbą
Lietuvai“ pareiškė, kad kon-
servatorių vadovybė derybose
mėgino apriboti kitų partijų tei-
sę siekti naudingiausios Lietuvai
sprendimo, „pateikė siūlymus,
kurie prieštarauja Lietuvos
Konstitucijai“.

Irakiečiai domisi Lietuvos teismų sistema

Vilnius, spalio 27 d. (ELTA) — Pakartotinius Seimo rinki-
mus Lietuvoje stebėję Irako at-
stovai trečiadienį lankėsi Kon-
stituciniame Teisme.

Svečiai domėjosi Lietuvos
teismų sistema, Konstitucinio
Teismo vieta šalies teisės siste-
moje, šio teismo kompetencija
bei teisėjų atrankos bei paskyri-
mo principais.

Jų nuomone, Lietuvos
Konstitucinio Teismo patirtis
gali būti ypač naudinga steig-
dant Irako konstitucinį teismą.
Irako atstovai sakė, kad po
ateinančių metų sausį numato

mų pirmųjų laisvų parlamento
rinkimų pas patvirtinta nauja
šalies Konstitucija ir įsteigtas
konstitucinis teismas.

Irako teisininkai taip pat
domėjosi, kokius teisės aktus
nagrinėja įvairūs Lietuvos tei-
smai, kaip ir kur skelbiami įsta-
tymų projektai ir jau priimti
teisės aktai.

Lietuvos Konstitucinio Tei-
simo pirmininkas Egidijus Kūris
pripažino, kad, nors Lietuva ir
Irakas yra tolimos valstybės,
įvairių valstybių konstituci-
niams teismams tenka spresti
panašias teises problemas.

LIETUVIŲ TELKINIAI

HARTFORD, CT

BULVINIAI BLYNAI
MIESTELIO PARKE

Tai įvyko senokai, vasaros gale, tai būtent Hartford LB apylinkės pirmoji gegužinė. Ji buvo reklamuota gerai, radijo bangomis, Hartford ir Waterbury, visiems net atsibodo klausyti — bent taip girdėjom. O ar kas paise tų skelbimų, kas žino, gegužinė pirmą kartą, ir dar kažkur, beveik kaime, Glastonbury. Rengimo komitetas nežino, kiek žmonių tikėtis — vieni gąsdina, kad tai Darbo dienos savaitgalis, visi kažkur važiuoja, bėga kuo toliau iš namų. Bet ar yra kur įdomiau važiuoti, negu į bendruomenės gegužinę, į Williams parką, kuriame stovi paviljonas, jo viduryje laužavietės kaminas, pakalnėje vaikams supynės, smėlio dėžės, o rim-

tiem sportininkams tinklinio aikštė (Ką? Nėra krepšinio?) ir pora aikštelių pasagas pamėtyti.

Rengejai suvažiuo anksti, laiku, taigi nereikėjo barti, atvežė maišus bulvių, riebalų, tarkavimo mašiną, dešrų, kopūstų, salotų ir kitų būtiniausių priedų. Viską sutempė į patogią virtuvę, sustatė maisto pardavimo kainas, užkaitė didžiulį kavos puodą, nežymiai padėjo vyno dėžes. Atsipūtė ir pradėjo laukti svečių, nes jau buvo gegužinės pradžia, vidurdienis. Visi žiūrė link parko vartų, laukia, guodžiasi, jau valdyba čia, tai gera pradžia, bent dešimt žmonių. Girdisi, kad ir valdybos antros pusės atvyks su

vaikučiais. Tikim. Savais reikia tikėti. O oras truputį miglotas, truputį vėjuota, ne visai susigužė, bet reikia švarkelio ar megztuko, ką darysi, rudėnėja, bet ką tai mums reikšia, prizadėta nebloga diena.

Bulvės jau sutarkuotos, įdomu, kas pirmieji pasirodys, ne valdyba, svečiai. Štai mašina suka pro vartelius — išlipa visai nepažįstami trys žmonės. Kas jie? Iš kur? Pasirodo — iš New Yorko, apie gegužinę sužinojo, Laurynas paskelbė. Štai jau turim tris žmones, dabar iš viso apie tryliką žmonių, o dešrų, kopūstų paruošta bent penkiasdešimčiai. Ir vėl mašina, dabar tai iš Hartford, Rasa ir Lionginas, net neminėjo, kad planuoja atvykti. Jie atrodė alkanai, užsako blynų su grietine. Štai ir vėl mašinos suka į miškelį, o valdybos upas gerėja, visi savo postoose, pasiruošę patarnauti. Groja lietuviška juostelių muzika, graži, Viktoro parinkta. Kviečia Onutės kėpami bulviniai blynai, krosnyje šildosi dešros, kopūstai, bulvės. Birutė išsitempusi pasiruošia

dėti atitinkamas porcijas išalkusiems, tik, prieš pateikdama, siūnia visus pas Ireną bilietėlių išgauti. Pastebim, kad pirkėjai žvilgtelėję į kainoraštį, nusprendžia, kainos geros, duokit blynų, tris, šešis, visi turi savitą apetitą.

Štai ir vėl mašinos atvažiuoja, tai Laurynas su savo lietuviškom prekėmis ir sporto palyda „Kálnapiliu“, buvo prizadėjęs, atsivežė. Valdyba linksmeja, pamaciaus vis naujai atvykstančius, gegužinė krypta į pasisekimo pusę. Jau beveik pilni stalai prisėdę, štai Sigita iš New Haven, Jolanta nuo Waterbury ir net toliau, Algis iš Hamden, ir daug kitų čia nesuminėtų. Blynus Onutė vos spėja kepti, o Birutė vis krauna dešras su priedais į lėkštes.

Juostelių muzika atrodo visi buvo patenkinti, gal jos per klegejimą per daug ir nesigirdėjo, bet Rolandas painformavo Viktorą, kad jo juostelės — jau sena istorija, dabar Lietuvos jaunimas nori tik



Hartford, CT, gegužinės šeiminių — Onutė ir Birutė.

diskotekinių diskečių. Viktoras pradėjo muzikos kontrolę, bet, būdamas kantraus būdo per daug nesigirdėjo. Dabar muzika tvarkoj, neiškentę kai kurie pradėjo šokinėti, šokti ir niūniuoti. Na, kur vaikučiai? Pakalnėje ant supynių, smėlio dėžė, mamų priežiūroj, patenkinti, net valgyt neprašo. Tik paviljone Adomukas saugoja savo stalą su užkandžiais, tai jo, ne kieno kito. Gegužinės atmosfera jau tvarkoj, taip kaip turi būti, bet reikia įsiterpti, jau loterijos metas, ir Viktoras paskelbia, kad turi būti šventa tyla. Dar likus porai minučių iki loterijos, atžingsniuoją kele- tas moterų, vyčių narės, atvyko tiesiai iš New Britain pokylio, surengto LKM sąjungos šių metų iškilioms moters Elžbietos Liudziuvienės pagerbimui. Tai dar loteriją praturtino. Nusi- pirkusios bilietę, ir kaip vėliau paaiškėjo, bilietai buvo laimė- ni. Viktoras jau dabar rimtai reikalauja tylos, traukimas prasidėjo — štai ant stalo šam- panas, vynas, Astos originalus paveikslas, o svarbiausia Juozo Liudziaus raguolis. O kas, galvojat, raguolį laimėjo? Tai visų džiaugsmui, ar pavydui, ištraukė bilietą mūsų svečiai iš New Yorko. Tyla baigiasi, prasideda dar vienas svarbus užsiėmimas — Rolandas su

savo pagalbininkais ruošia ir ant laužo kepa šašlykus, labai pamėgtus jaunimo.

Vieni valgo, geria, kalbasi, o štai ir daina prasideda, tai graziabalsiai Alfonsas ir Viktoras su keliais žymiais draugais traukia „negerki, broleli, negerk antros...“

Bet viskam ateina pabaiga, jau pradeda temti, valdyba turi pareigą susitvarkyti, parką palikti be buvimo žymės, kad sargas girtų, o ne peiktų. Kraunam likučius ir mašinas, dėkojam dalyvavusiems, įvertinam jų atvykimą, kviečiam ir kitiems metais dalyvauti... Kada?... Tėvai renka vaikelius, Dalia rimtai ragina Deivydą lipti nuo motorizuoto dvirato, o, ma- not, kad tai lengva padaryti. Mašinos suka vartelių link, sargas šypsosi, gavo dovanėlę, kodėl ne. Tai tokia buvo Hart- ford bendruomenės gegužinė, ačiū visiems!

Kiti renginiai: lapkričio 20 d. metinis Bendruomenės pokylis parapijos salėje: gruodžio 4-5 d. kalėdinė mugė. Apie 2005 metų pobūvius bus pranešta vėliau. Informacija tel. 860-657-9067.

D. Gražauskaitė

PUTNAM, CT

MERGELĖS MARIJOS GARBEI SKIRTOS ŠVENTĖS

Rugsėjo mėnuo yra skirtas Mergelės Marijos garbei pami- nėti. Šia proga Švenčiausiosios Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo Vargdienių sese- rys suorganizavo rugsėjo 1-ąją dieną rožančiaus procesiją Ma- tulaičio slaugos namų gyven- tojams, paminint Liurdo Mari- jos iškilmę, o rugsėjo 12-ąją dieną iškilmingą Šiluvos Mari- jos šventę Putnamo sodyboje.

Matulaičio slaugos namuose vykusios šventės pradžios mal- pataikavo vis daugiau muzikos reikalaujantiems, nepail- stantiems šokėjams.

Metai po metų „Neringos“ stovykla išsilaiko aukotojų dėka. Stovyklautojų mokes- tių niekuomet nepadengia stovyk- los kasdieninių išlaidų. Per paskutinius kelis metus „Ne- ringa“ patyrė finansinių sunku- mų ir neteko visų savo san- taupų per nutekamųjų vam- dzių remontus. Aukotojų ir organizacijų, kaip Lietuvių fondo, dosnumas suteikia „Ne- ringai“ galimybę toliau po- zityviai paveikti išeivijos jau- nimą. Mūsų iškylas stovyklau- tojai buvo dar vienas įrodymas, kad „Neringa“ yra brangi daugeliui žmonių. Ačiū jiems visiems už atsiliepiamą ir mūsų mokytojos, motinos ir draugės „Neringos“ pagalbos šauksmą. Iki pasimatymo stovykloje!

Dainora Kupčinskaitė
„Neringos“ stovyklos
vedėjos pavaduotoja

Norintius daugiau sužinoti apie „Neringos“ stovyklos veik- lą, kviečiame apsilankyti

www.neringa.org
tinklapyje arba paskambinti stovyklos vedėjai Vidai Straz- dienei 978-582-5592.

O Liurdo Marija, melski už mus,
Melski už mus, Tavo vaikus,
(...)

Mes norime būti Tavo.
Tu esi mūsų Motina,
Mokytoja, Karalienė.

Seselių ir darbuotojų orga- nizuojama šventėliuone prasi- dėjo Matulaičio namų pastato centrinėje dalyje. Bruzdėte su- bruzdėjo iš savo kambarėlių gyventojai — vieni išsikibę į pa- rankę vienam darbuotojui, kiti pasiramčiuodami lazduose, dar kiti sėdintys vežimeliuose. Žy- guojanti link Liurdo Marijos šventovės Matulaičio namų kiemelyje buri papildė svečiai — gyventojų artimieji, moterys iš Vilos Marijos savarankiškai gyvenančių namų, seselės bei jų talkininkės iš Putnam vienuolyno. Dvasiškajam luomui pagarbiai atstovavo kunigai: Matulaičio namų kápelionas kun. R. Krasauskas, vienuolyno kápelionas kun. V. Gedvainis bei jau esantys Matulaičio na- mų gyventojais kunigai — pre- latas A. Bertašius, kun. S. Rai- la, kun. J. Grabys ir kun. T. S. Parambi.

Liurdo Švenčiausios Mari- jos šventovė spindėjo saulės

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitemų už prenumeratą nesuniciame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:	\$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rasstine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd. St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už priimančią kainą.
Sutvarkymai kalbės angliai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Treatment Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
vėžio, sužeidimų darbotviete bei kt.
vietų skausmo gydymo specialistai
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

„DRAUGO“
SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

„NERINGOS“ IŠSKYLA

Vasara „Neringos“ stovyklo- je praužė ir suteikė daugeliui vaikučių ir šeimų įsimintinų įspūdžių. Per liepos ir rugpjūčio mėnesius atvažiuo Kalėda į Vermontą! Eglė, Žalčių kara- lienė pasirodė „Neringos“ sceno- je su begale simpatiškų žal- čiukų. Lietuvių mitologijos dievaičiai nusileido ant žemės ir bendravo su jauniausiais sto- vyklautojais. Parvažiavę į na- mus, vaikai gyresi tėveliams, kad teko kalėti pas carą del

lietuviško žodžio gynimo spau- dos draudimo metu. Kaip ir visuomet, „Neringoje“ skambėjo dainos, maldos, šokėjai stebino žiūrovas, menininkai reiškė savo talentus miškuose. 2004-ųjų metų vasara buvo į tokia, kokios visi tėveliai norėtų palinkėti savo brangiems vai- kams.

Ne tik dėl pastarosios va- saros pasisekimo, bet ir dėl prieš tai praėjusių 34 linksmų vasarų, spalio 8-10 dienomis į

rudenįskai išsipočiusią „Nerin- gą“ suvažiuo apie 250 žmonių remti stovyklą. Buvę stovyklau- tojai, dabartiniai stovyklauto- jai, stovyklautojų tėveliai ir „Neringos“ gerbėjai iš arti ir toli susibūrė į pirmąją „Neringos“ iškylą. Rėmėjai rinko aukas iš giminių ir draugų, kurie skatino iškylas dalyvius eiti 16 mylių, bėgti 5 kilometrus (į kalną!), arba, važiuoti 20 km dviračiu. Mūsų sportininkai įveikė Ver- monto kalnus, pasigrožė ste-

buklinga liepsnojančių lapų paroda ir surinko „Neringai“ per 11,000 dol. Vakare iškylas stovyklautojai pasigardžiuo- parš, kuris visą dieną buvo kepamas lauke. Paviljone siautė lietuviškų šokių suku- rrys. Roko grupė „Small Farm Animals“ iki ankstyvo ryto pataikavo vis daugiau muzikos reikalaujantiems, nepail- stantiems šokėjams.

Metai po metų „Neringos“ stovykla išsilaiko aukotojų dėka. Stovyklautojų mokes- tių niekuomet nepadengia stovyk- los kasdieninių išlaidų. Per paskutinius kelis metus „Ne- ringa“ patyrė finansinių sunku- mų ir neteko visų savo san- taupų per nutekamųjų vam- dzių remontus. Aukotojų ir organizacijų, kaip Lietuvių fondo, dosnumas suteikia „Ne- ringai“ galimybę toliau po- zityviai paveikti išeivijos jau- nimą. Mūsų iškylas stovyklau- tojai buvo dar vienas įrodymas, kad „Neringa“ yra brangi daugeliui žmonių. Ačiū jiems visiems už atsiliepiamą ir mūsų mokytojos, motinos ir draugės „Neringos“ pagalbos šauksmą. Iki pasimatymo stovykloje!

Dainora Kupčinskaitė
„Neringos“ stovyklos
vedėjos pavaduotoja

Norintius daugiau sužinoti apie „Neringos“ stovyklos veik- lą, kviečiame apsilankyti

www.neringa.org
tinklapyje arba paskambinti stovyklos vedėjai Vidai Straz- dienei 978-582-5592.



Neringos iškylama

Kristina Grabytė ir
Margarita Butkėytė

Š.m. spalio 24 d. Čikagoje lankėsi „Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelis Rytinio JAV pakraščio atstovai Robert Duda ir Ginger Houghton. Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje sukurtoje su lietuvių visuomene svečiai padarė pranešimą apie savo veiklą, padedantį pagalbos reikalingiems vaikams ir daugiavaikėms šeimoms Lietuvoje. Dr. Algirdo Marcherto nuotraukoje: svečiai su „Saulutės“ būrelio nariais. Iš kairės: Baniūtė Kronienė, „Saulutės“ pirmininkė Indrė Tijiūnienė, Marytė Černiūtė, R.D., G.H., Robert Duda, Ginger Houghton, Raminta Marchertienė, Vilna Boyer, Ona Rušienė.



KELI LEMTINGI PREZIDENTO RINKIMAI PRAEITYJE

Tęsinys iš spalio 27 d.

ALEKSAS VITKUS

Jis iš 48 valstijų laimėjo net 42 (472 prieš 59 rinkiminių balsų). Roosevelt turėjo administraciją nemažą patyrimą: buvęs valstijos senatorius, laivyno pasekretorius, viceprezidentinis kandidatas, ir dviejų kadencijų gubernatorius, kas rodė jo sugebėjimus patraukti rinkėjus.

Roosevelt išbuvo prezidentu dvyliką metų, buvo perrinktas net tris kartus. Jis, kaip niekas kitas prieš jį, „perdirbo“ Ameriką į visai kitokį kraštą. Iki jo laikų eilinis amerikietis, bent taikos metu, galia sakyt, nežinojo ir neturėjo reikalų su federaline valdžia. Gal tik lopydamas ant voko valdžios pašto ženklus. Jo motto buvo: „Bandyk ką nors, jei nepavyksta, prisipažink, ir vėl bandyk ką nors kita“. Taip veikdamas, jis vis vien Amerikos neištraukė iš depresijos, tai padarė ginkluotė ir II pasaulinis karas.

Vis dėlto, žingsnis po žingsnio, Roosevelt įvedė socialinį draudimą, nedarbo pašalpas, bankų taupomųjų sąskaitų apdraudą, federalinių darbų programą, ir t.t. ir, kai 1939 metais prasidėjo pasaulinis karas, Roosevelt sugebėjo karo nenorinčią Amerikos visuomenę sukelti ir suorganizuoti taip, kad ji pagaliau nugalėjo demokratijai stipriai grasinantį vokiečių nacizmą ir japonų mili-

tarizmą. Amerika tapo stipriausia pasaulio ekonomine ir karine galybe. Jo rinkiminė pergalė 1921 metais pakeitė Ameriką turbūt daugiau, negu bet kokie kiti rinkimai. Kai vieną šaltą 1932 metų kovo dieną, per inauguraciją, Roosevelt ištare pranašingus žodžius „vienintelis dalykas, ko mes turime bijoti, yra pati baimė“, tauta juo patikėjo — Amerika atsigavo ir laimėjo.

Laikai ir vėl keitėsi

1980-ieji nebuvo geri metai Amerikai. Dvizenklė infliacija, beveik neregėta aukšto palūkanos, 52 amerikiečiai įkaitai uždaryti JAV ambasadoje Teherane, be vilties iš ten išeiti. Prezidentas Jimmy Carter, visiškai praradęs visuomenės pasitikėjimą, suprato, kad vienintelis būdas laimėti rinkimus, buvo įtikinti, kad jo oponentas, respublikonas Ronald Reagan, būtų pavojingas Amerikai dėl jo aštrios politikos Sovietų Sąjungos atžvilgiu, kuri tuo metu kaip tik buvo įsivėlusį ir Afganistano karą, gal siek tiek panašiai kaip dabartinis karas Irake. „Šie rinkimai nustatys, ar mes turėsime taiką, ar bus karas“, — trimtavo Carter.

Reagan buvo įsitikinęs, kad geriausias būdas laimėti šaltąjį karą prieš Sovietų Sąjungą, būtų didinti Amerikos apsiginklavinimą (žvaigždžių karas ir pan.), taip priversti ir sovietus

ginkluotis tol, kol jų ekonomika to negalės pakelti. Tuo būdu sovietų galybė sužlugtų pati iš vidaus. Tokiu Reagan teorijos tikslingumu abejojo nemažai ir jo draugų. Reagan 1976 m. pralaimėjo prieš Gerald Ford respublikonų partijos nominaciją, jis dabar buvo jau 69 metų amžiaus, neįgirdintis, ir politiko Clark Clifford vadinamas net bukalgalviu! Bet jis buvo optimistas, ir pilnas humoro. Kai jo kažkas paklausė, koks iš jo būtų prezidentas, Reagan šypso damasis atsakė: „Nežinau, aš tokios rolės dar niekad neturėjau“. Rinkimų kampanijos metu pavėlavęs į vieną susirinkimą, Reagan taip pasiaiškino: „Atsiprašau, kad pavėlavau, bet aš buvau užsiėmęs pradėti karą“.

Reagan laimėjo rinkimus 51 proc. visų balsų, tuo tarpu kai Carter gavo 41 proc., o nepriklausomas John Anderson — tik 7 proc. Tai buvo ryškiausias einančio prezidento pareigas pralaimėjimas jau nuo Hoover laikų. Istorikai turėjo grįžti net į 1888 metus, kada dar kitas demokratų prezidentas, Grover Cleveland, turėjo apleisti Baltuosius rūmus respublikonui Benjamin Harrison.

Reagan optimizmas užkrėtė ir Amerikos visuomenę, ir balsuotojus. Savo inauguracinėje kalboje 1981.01.20 jis taip argumentavo savo politiką, kaip kovoti su krašto ekonomine krize: „Vyriausybė nėra mūsų

problemų išsprendimas; vyriausybė pati yra mūsų problema“. Jis, kaip buvo žadėjęs, sumažino mokesčius, ir toliau didino ginklavinimo išlaidas. Žinoma, tai iššaukė didžiulį federalinio biudžeto deficitą, kuo labai susirūpino konservatyvūs politikai, bet ne optimistas naujasis prezidentas.

Dar prieš rinkimus Reagan privačiai ir viešai pareiškė, kad jo pagrindinis tikslas buvo nugalėti komunizmą, kaip jis jį suprato. Šaltasis karas tuo metu buvo lyg ir įstrigęs į akligatvį. Reagan įtraukė sovietus į ginklų lenktynes, kurios pagaliau privėdė sovietus prie derybų stalo. Jis buvo bekompromisio kovotojas už laisvę, Amerikoje ir užsienyje, suprantantis laisvę demokratiškų valstybių bendradarbiavimo svarbą, panašiai kaip jos kartu dirbo, laimėdamos II pasaulinį karą. Reagan tvirtai tikėjo, kad Amerika laimės ir šaltąjį karą. Jau baigiantis Reagan antrajai kadencijai, jo stipri rėmėja, buvusi Anglijos ministrė pirmininkė Margaret Thatcher, taip jį prisiminė: „Savo neatlaidžiu įsitikinimu Reagan išėjo į kovą išplėsti laisvę visame pasaulyje tuo laiku, kai laisvė jau buvo besitraukianti — ir jis ją laimėjo“.

Šiandien mums reikia prezidento, kuris ne tik mokės geriau vesti kovą prieš terorizmą, bet jį ir laimės, taip, kaip Reagan laimėjo kovą prieš komunizmą.

rus, kurie dažniausiai yra apsinuodiję savo mintimis, todėl jiems norisi išsivėm, išsivėm. Internetas tampa tokia tarsi vieta, bet, tuos dalykus matydamas, vėlgi gali tik džiaugtis, nes žinai, kad, išvalius organizmą, gal prasidės ir sveikimo procesai.

Kita kategorija — inkvizitoriai, tai ypatingai smagus sutvertimas... Ir jei užkimba koks inkvizitorius, tai džiaugiesi, tarsi lydeką pagavęs. Inkvizitoriai viską žino, jie yra labai rimti bei teisūs ir neturi nė lašo humoro. Sunkiasvoriai boksieriniai, religiniai fanatikai ir kita...

Trečia kategorija yra žmonės, kurie yra nuosirdus, kurie sutinka su internete parašyta informacija arba ne, bet jie nesitęcioja, jie polemizuoja, pataria, pasiginėja — su orumu, atsakomybe, kartais nevengdami net savo vardu ar pavarde pasirašyti. Jiems rūpi, kad gyvenimas būtų gražesnis. Tik nuo tokių žmonių ir gali Lietuva pasikeisti geru puse. Deja, tokių yra mažuma, visgi internetinėse diskusijose turgaus „boby“ stilius.

Tačiau jei į visa tai pažvelgtume dialektiškai, suprasime, kad tai yra normalu — turi ir paviršių išeiti drumzlės, paskui jos nusistos ir vynes pasidarys geras. Norėtusi jo paragauti kiek greičiau, bet šiuose reikaluose, deja, reikia turėti kantrybės, nes tautos mentalitetas yra labai inertiškas reiškinys...

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Etikos inspektoriui ir čia pakaktų darbo

Retas Amerikos lietuvis yra girdėjęs Romo Gudačio pavardę. Nelabai dažnai ji ir Lietuvos žiniasklaidoje pasirodo, nebent apkašoma neslepia pašaipa. Mat, šis asmuo nevengia savo nuomonės pareikšti, nors ji, ypač įvairios žiniasklaidos atstovams ir darbuotojams, dažnai yra nelabai maloni.

Romas Gudaitis yra Žurnalistų etikos inspektorius. Jo pareiga stebėti laikraščiuose spausdinamą medžiagą, kaupti dmesį į televizijos programas ir perspėti laikraščių redaktorių, TV laidų savininkus bei leidėjus, jeigu jų pateikiama medžiaga nusižengia Žurnalistų etikos nuostatomis. Ypač griežtai jis pats ir prie žurnalistų etikos inspektoriaus esanti ekspertų grupė pasisako, kai spaudoje ar televizijoje paskelbta informacija „atitinka Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamos viešosios informacijos poveikio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktuose apibrėžtus kriterijus“.

Tokia apybraiža atrodo beveik neišnarpliojama, bet iš tikrųjų ji visai paprasta. Tai televizijoje ar spaudoje paskelbta medžiaga, netinkama vaikams ir paaugliams. Dažniausiai ją sudaro įvairių avarių, žmogžudysčių, sužalojimų aprašymai su iššaukiančiomis antraštelėmis ir šurpiais vaizdais, spausdinamais pirmuosiuose laikraščių puslapiuose arba rodomais TV programose kaip tik tuo laiku, kai prie televizorių prigludę jaunamčiai žiūrova.

Praejusios savaitės viduryje paskelbtas Žurnalistų etikos inspektoriaus sprendimas sąryšyje su dviem TV programomis — „Pagalba 112“ ir „Antroji banga“ — abi programos rodytos per „LNK“. Pirmoji buvo apie savižudybę (rodytas rankos pjaustymas peiliu), antroji apie nesantaiką, smurtą šeimoje.

Tuoju po inspektoriaus R. Gudačio raštiško papeikimo ir jo išsivėsinimo, atsiliepė „LNK“ generalinis direktorius Paulius E. Kovas. Neatsiprašydamas ar pasiteisindamas, o priekaištaudamas, kad inspektorius, „prieš darant išvadą, neiškausė abiejų šalių“.

Nors Žurnalistų etikos inspektoriaus perspėjimai nedaug reikšia, nes jie daugiausia pasilieka tik popieriuje, o nusižengusieji retai

sulaukia kokios bausmės ar apskritai atkreipia į perspėjimus dėmesį (ypač „Lietuvos rytas“ ir „Respublika“), tačiau visgi prasminga, kad Lietuvoje tokia institucija sukurta, kad ji veikia. Kažkas panašaus yra ir šiame krašte, tačiau čia bet kokia kritika bemažant atsitrenkia į „konstitucinę laisvės išsivėsinimo teisę“ ir sudužta. Televizijos žinių laidos, ypač dabar, kai Irake vyksta karas, kai Izraelyje ir apskritai pasaulyje nuolat pasireiškia smurto veiksmai, yra prikimštos šurpų vaizdų: sprogimų iššaktytų kūnų, sudaužytų susisiekimo priemonių, griuvėsių, praradusių artimuosius skausmo. Kadangi žinių laidos paprastai rodomos anksti vakare, kai net maži vaikai dar nesumigę, nesunku įsivaizduoti, kaip tokie vaizdai paveikia jautrią vaiko sielą, ilgainiui ją padengdami storu kitų kančių abejingumo sluoksniu.

Jeigu dėl žiaurių ar nemoralų TV programų vadinamųjų „ankstyvo vakaro“ metu retkarčiais protestuojama, tai žinių laidos tų priekaištų retai susilaukia: juk rodoma tik tai, kas pasaulyje vyksta, o gyvenimo tikrovė ne visuomet patraukli...

Dar blogiau su dienraščiais ar apskritai spauda. Retai pirmojo puslapio „nepuošia“ lavonų — smurto aukų, sužalotų karių ir civilių spalvotos nuotraukos. Kai nesenai išviešėjo irakiečių karo belaisvių, laikomų Abu Ghraib kalėjime, kankinimo ir pažeminimo veiksmai, kuriuos vykdė amerikiečiai kariai, ištisas savaitės matėme šlykščius tų smurto veiksmų vaizdus, patį kankintojų su pasididžiavimu užfiksuotus spalvotose nuotraukose. Tie vaizdai ne tik supurtė kiekvieną laikraščio skaitytoją ar TV žiūrovą, bet, be abejo, sukėlė daug neapykantos Amerikai ir amerikiečiams. Suprantama, žiniasklaidos paskirtis yra informuoti visuomenę, paskelbiant ir gerus (labai jau retai) ir blogus įvykius, tačiau tiek Abu Ghraib kalėjimo vaizdai, tiek teroristinių išpuolių aukų pavaizdavimas peržengia bet kokias „informavimo“ ribas. Romui Gudačiui, Lietuvos Žurnalistų etikos inspektoriui, Amerikoje tikrai netrūktų darbo...

SU PALAPINE Į BALŲJŲ MEŠKŲ SOSTINĘ

GRAŽINA KRIAUCIŪNIENĖ

Nr.6

Antrame filme buvo parodyta baltųjų meškų gyvenimas. Labai gražiai nufilmuota ir patraukliai pristatyta. Palyginama su „Monopoly“ žaidimu. Pasirodo čia, Churchill miestelyje, yra ir kalėjimas meškoms. Rudenį, kai meškos pradeda po miestelį vaikščioti, jas sugauna ir uždaro į kalėjimą — buvusį kareivinių sandėlį. Kai ledas pradeda formotis, jas pakrauja į tinklą ir, malūnsparniu nuskraidinę apie keturiasdešimt mylių toliau nuo miestelio, ten paleidžia. Tai taip jos turi apie savaitę grįžti ir leisti žiemą medžioklę. Kai pirmą kartą jas į kalėjimą uždare, davė esti. Tai kitą rudenį jos grįžo ir įsiveržė į kalėjimą, maisto ieškodamos. Dabar joms duoda tik sniego, t.y. tą pačią dietą, kaip ir meškoms, kurios tundraje laukia ledo susiformavimo. Šios meškos žiemą medžioja, o vasarą apsimiegojusios vaikšto, eda, ką randa, dažniausiai uogas. Mat, per žiemą, bemedžiodamos, priauga keturis šimtus svarų ar daugiau. Per vasarą tiek pat svorio praranda. Tai ir laukia ledo, kad galėtų ruonius medžioti.

Pagaliau atvykome į paskirtą viešbutį. Pasiėmė lagaminus iš foje, pasukome į paskirtą kambarį. Kokia staigmena! Kambario radome ne tik gražiai paklotą lovą, bet priedo buvo telefonas (dauguma bendrakaivių jų neturėjo) televizorius ir VCR (dar niekur kitur VCR viešbutyje negavome) kavinukas, o vonios kambaryje plaukams džiovintuvus ir didžiulę jacuzzi vonią. Ir nereikia dailintis. Pasirodo, kad mums numatyta nakvynės vieta tą rudenį užsidarė, tai ir gavome šią prabangą.

Išsipaakė skubame į restoraną. Pasirinkimas iš trijų patiekalų: jautienos, viščiuko, žuvies. Visų kaina po dvidešimt kanadiškų dolerių. Pavalgė vėl į autobusą. Mokyklos patalpose vietinių fotografams mums rodė savo meną skaidrėse. Matėme daug baltųjų meškų, gėlių, šiaurės pašvaistę, gamtovaizdžius. Grįžus į viešbutį, Romas panoro pirtį išsimaudyti. Pripylė vonią vandens, bet neranda kontrolės. Pakvietė mane į pagalbą. Išieškojome visas vonios kambario sienas ir nieko. Pagaliau radau kontrolės miegamojo kambario sienoje. Liko neaišku, kokia logika ten kontrolės įmontavo, nes jų iš vonios pasiekti neįmanoma.

Sekmadienis — atmintina diena

Ryte laikui prisistatė Bear Country Lodge, kur daugumas mūsų grupės buvo apsisitoję. Belaukiant autobuso važiuoti į tundra, buvo laiko išsitrinkti, ką vakarienei valgytume kinietiška restorane. Vėl pasirinkimas iš trijų patiekalų: viščiuko, krevečių, kiaulienos. Jamie viską surašė ir pranešė restoranui. Netrukus atvyko autobusas, kuriuo pusvalandį važiuojame iki tundos mašinų sustojimo aikštės. Čia snieguotais mediniais laiptais užlipome į medinę platformą, prie kurios buvo išrikuota specialios mašinos važinėti po tundra. Mums skirtos mašinos kabina buvo 12 pėdų pločio, 36 pėdų ilgio, apie septynios pėdos aukščio ir apie 6 1/2 pėdų nuo žemės ant 5 pėdų diametro padangų, su 15 psi. oro spaudimu. Romas tuoj pat pastebėjo, kad nėra veidrodėlių. Taip pat nebuvo šildymo sistemos. Užuot, to, buvo įjungtos mažos elektrinės vėduoklės, kurios putė į priekinį langą. Viduje apie dešimt suolų abiejose pusėse prie langų, vidury daug tuščios vietos. Gale kabinos buvo spinta, kurioje jau buvo sudėta mums priešpiečiai, šildymui įmontuota dujinė krosnelė, tualetas. Toliau, už durų, lauke, platforma su maždaug keturių pėdų aukščio tvorele. Kelionės pradžioje šalta, visi labai apšalę. Mums padalinio popierines servetėles ledui nuo langų nutrinti, meškų dairytis. Susipažinę su mūsų vairuotoju Max, vokiečių kilmės jaunuoliu iš Argentinos, važiuojame per tundra, valom langus ir dairomės.

Po pusvalandžio vienas keleivis sušuko „bear“ ir rodė kur. Visi puolėme į tą pusę. Atidarėme langus ir pradėjome fotografuoti. Žinoma, visa šiluma išgaravo, bet mes visi likome susijaudinę, žiūrėdami į gyvą baltąją mešką. Max kantriai palaukė, kol meška už krūmų dingo. Vaziuojame toliau. Pakeliui matėme pastatus, užsilikusius nuo pereinamojo šaltinio vidurio. Tuo metu čia buvo kariuomenės poliarinio išsilaikymo apmokymas, tai pastatai dar yra ir mus vežioja dar iš anų laikų likusiais keliais, nes tundos augmenija labai jautri, ir jei visi pradės kam kaip išsina važiuoti, greit visą augmeniją sunaikins. Aš klausiausi ir sunku buvo tikėti, kad čia, kur mes per visokias duobes, uolas važiuojame, yra tikri keliai.

Bus daugiau.

KITU ŽVILGSNIU

Vytautas V. Landsbergis (kino režisierius)

APIE „DELFI“ KOMENTARUS IR KOMENTATORIUS

Turbūt įdomiausias reiškiny moderniojoje žurnalistikoje yra ne patys straipsniai, o straipsnių internetiniai komentarai. Tai tiesiog ištisa psichologinio pažinimo jūra, su visais tonais ir atspalviais, tai tarsi dokumentuota tautinio mentaliteto poezija. Pradžioje, kai tik „Delfi“ bei kitur emė rodytis beveik necenzūruojami skaitytojų pasisakymai, daugelį rašančiųjų ar aprašomųjų tikriausiai ištiko nemenkas smūgis, nes žmogaus sąmonė visada linkus idealizuoti, viską įsivaizduoti truputį geriau, o daug ko nemalonaus išvis nepastebėti. Bet paskui, kai prie to reiškinio pripranti ir netgi savotiškai pradėdi juo žavėtis, tada supranti, kad tai yra labai sveikintina net keliomis prasmėmis.

Pirmiausia — tai puiki psichoterapinė priemonė patiems komentatoriams, ypač agresyviems. Nes jei koks nors žmogus yra kupinas keršto ar neapykantos už savo nepasisekusį gyvenimą, tai jam labai sunku visa tai nešiotis su savim. Jis tiesiog gali išprotėti, imti mušti žmoną ir vaikus arba, neduok Dieve, pats žudyti... O dabar jis turi kur visa tai „nuleisti“ ir jo žmona bei

vaikai lieka truputį sveikesni. Tai labai tiksli psichiatrinė priemonė, gal net savotiškas savikontrolės mechanizmas.

Antras sveikintinas momentas yra tas, kad tuo būdu galima susidaryti šiek tiek realesnį vaizdą apie Lietuvą, apie skaitytoją, rinkėją, apie pilietinės sąmonės lygį, apie žmonių humoro supratimą. (Beje, internete esama tikrai nuostabių humoristų — anksčiau atrodydavo, kad lietuvių tauta menkiausiu šiuo talentu apdovanota šalis...)

Ir trečias momentas — tai gera psichoterapija pačiam rašančiajam arba tam, apie kurį rašoma. Kad neišpuiktų, kad išmokyti atrinkti gerus komentarus, naudingus nuo idiotiškų. Juk geras patarimas galima ir pasinaudoti, o čia tiek jų nemokamai...

Vienoj protingoj knygoj „Keturiuos toltekų išmintys“ rašoma, kad vienas pagrindinių geros jausenos momentų yra sugebėjimas „nepriimti nieko asmeniškai“. Knygoje teigiama, kad isteriškai ką nors kritikuojantis žmogus viso labo informuoja apie savo sąmonės ir sveikatos būklę, kuri neturi



XXI AMŽIAUS PASAULIO MODELIS — VIENAS VAIKAS ŠEIMOJE

ANATOLIJS LAPINSKAS

Nė tik mokslininkai, bet ir eiliniai žmonės pastebi pastarųjų dešimtmečių tendenciją: daugelyje pasaulio šalių moterys gimdo mažiau vaikų negu gimdydavo jų motinos. Tuo pat metu vis dar plačiai skelbiamos prognozės, kad pasaulio gyventojų skaičius netgi greitėdamas didėja. Tačiau kiekvieni Jungtinių Tautų demografo apskaičiavimai būdavo žemesni nei ankščiau. Pernelyg mažai vaikų — ši problema kelia vis didesnę susirūpinimą ir anaiptol ne vien turtingose šalyse.

Prieš keletą metų vykusios Jungtinių Tautų demografijos konferencijos tema buvo „Senėjanti ir mažėjanti pasaulio visuomenė“. Mažėjanti? Deja, taip. Pagal dabartinę prognozę 2050 m. Europos Sąjungos ir Japonijos gyventojų skaičius siek tiek, o Italijoje net 28 proc. sumažės. Iš 35 turtingiausių pasaulio šalių tik trijos —

Islandijoje, Naujojoje Zelandijoje ir Jungtinėse Valstijose gims pakankamai vaikų, kurie pakels mirštančiųjų skaičių.

Kas nori daugiau nei vieno?

Žinoma, kaip ir visos ilgalaikės, taip ir busimųjų vaikų skaičiaus prognozės yra ganėtinai nepatikimos. Vis dėlto tuštėjantys vaikų kambariai namuose, užsidarantys vaikų darželiai rodo, kad vyksta rūpestį keliantys procesai. Net Jungtinėse Valstijose, kurios lyg ir nesiskundžia dėl mažo gimstamumo, iš 40–44 m. amžiaus moterų 19 proc. neturėjo vaikų. Vokietijoje iš 1965 m. gimusių moterų net 30 proc. buvo bevaikės.

Kita vertus, tose pačiose JAV, dar pagal ano amžiaus statistiką, iš 1900 m. gimusių moterų apie 20 proc. neturėjo vaikų. Bet tuo pat metu kitos moterys turėjo dideles šeimas. Ketvirtis to meto Amerikos

moterų turėjo mažiausiai 4 vaikus. Šiandien moteris su trimis vaikais ir šioje šalyje jau yra neįprastas dalykas.

Šeimos struktūra akivaizdžiai senėja. Padidėjo šeimos ūkių iš viso be vaikų. Iš 1955 m. gimusių Vakarų Europos moterų dauguma, apie 40 proc. turi du vaikus, tačiau reikšmingai padidėjo (palyginti su 1945 m. gimusiomis), bevaikių moterų skaičius — Vokietijoje ir Britanijoje jų yra apie 20 proc., Prancūzijoje ir Ispanijoje — apie 10 proc., daugiau nei du vaikus turi 30 proc. Britanijos ir Prancūzijos, apie 20 proc. Vokietijos ir Ispanijos 35 metų amžiaus moterų. JAV iš 45 metų amžiaus moterų 17 proc. turi vieną vaiką, šis skaičius nuolat didėja.

Italijoje sutuoktinių poros jaučia visuomenės spaudimą tapti tėvais, bet šią socialinę pareigą dažnai atspindi tik vienintelis bimbino ar vienintelė bambina: ketvirtis 1963 m. gimusių Italijos moterų turi

vieną vaiką. Visa pietų Europa, kur kadaise būdavo tikrai gausios šeimos, taip pat slenka žemyn: to paties amžiaus 26 proc. ispanių, 31 proc. portugalų augina vienišą vaiką.

Kinijoje mažų šeimų doktrina vykdoma keli dešimtmečiai. Teoriškai gimstamumas čia sumažėjo iki 1.7 gimdymų vienai moteriai. Tačiau manoma, kad 25 mln. vaikų kasmet gimsta šalia oficialiosios statistikos. Šiaip ar taip, valdžios politika šioje srityje, atrodo, minkštėja.

Kitose, turtingesnėse Azijos šalyse gimstamumas toli gražu nepasiekia Kinijos lygio ir greičiau panašus į Pietų Europos. Pietų Korėjoje moterų su vienu vaiku jau yra per 13 proc., o gimstamumo rodiklis siekia tik 1.42. Net ir be valdžios pastangų Pietų Korėjoje pereinama prie vieno vaiko politikos.

Vaikai — taip, bet ne dabar

Kai pasiturintiose šalyse jaunų moterų, taip pat ir vyrų klausia, kiek vaikų jie planuoja turėti, paprastai jie atsako — du, tris. Pietų Korėjoje ir toki klausimą 1965 m. atsakydavo (vidutiniškai) — 3.9. 1991 m. — jau 2.1. Europoje — panašus

skaičiai. Apie 2 proc. europiečių sako, kad jie nenori turėti vaikų. Kodėl mažėja potraukis motinystei ir tėvystei?

Šiuo metu, teigia demografo, vyksta antroji demografijos permaina. Pirmoji, vis dar pastebima besivystančiose šalyse, buvo tokia: moterys pagimdavo vieną, antrą, trečią ar ketvirtą vaiką ir stop. Dauguma moterų visus vaikus pagimdavo per savo gyvenimo dešimtmetį iki 30 metų.

Dabartinėje antroje permainoje moterys atideda pirmojo vaiko gimdymą. Trečdalis Jungtinių Valstijų moterų, sulaukusios 30 metų, dar neturėjo vaikų. Britanijoje 7 proc. gimdymų tenka moterims, vyresnėms nei 35 metai.

Šis laiko pleištas gerokai supainioja demografus, kurie skaičiuoja ir prognozuoja gimstamumą, dalindami jį visoms tinkamo amžiaus grupėms vienodai. Statistika žiūrint, neįmanoma nustatyti ar moteris tik atidėjo gimdymą vėlesniam laikui, ar iš viso atsisakė minčių turėti vaikų.

Moterų karjera mažina gimstamumą

Gimdymų atidėjimas vėlesniam amžiui yra rizikingas

Laiškai, nuomonės, komentarai

KODĖL AŠ BALSUOSIU UŽ BUSH IR RESPUBLIKONUS

„Draugo“ 2004 m. spalio 20 d. laišku skyriuje perskaičius V. Krumplo laišką „Kodėl aš niekad nebalsuosiu už respublikonus“, norėčiau pasinaudoti Amerikoje įsigalėjusiu „equal time“ principu ir trumpai, bet „drūtai“ pareikšti savo nuomonę, kodėl aš balsuosiu už prez. George W. Bush ir Respublikonų partiją.

Neginčysiu, kad V. Krumplo paduoti statistiniai argumentai neteisingi, esu tikras, kad jie paimti iš patikimų šaltinių. Taigi, šis laiškas nėra jam atkirtis, o tik mano skirtingos nuomonės pareiškimas.

Nėra pasaulyje tobulos valdžios, politinės partijos ar tobulos vado. Tačiau norėčiau pateikti keletą pozityvių nuomonių punktų dabartinio Amerikos prezidento ir jo valdžios adresu.

1. Po 2001 m. rugsėjo 11 d. teroristų išpuolio sudarytas krašto apsaugos tinklas (Homeland Security) iki šandien

apsaugojo Ameriką nuo panašių teroro veiksmų pasikartojimo.

2. Nors teroristų tikslas buvo ne tik nužudyti kuo daugiau amerikiečių, bet ir sužlugdyti krašto ekonomiką (kas jiems pradžioje iš dalies ir pasisekė), tačiau dabartinės vyriausybės dėka tuo atžvilgiu Amerika jau atsigauna.

3. Tokioje laisvoje ir atidaroje valstybinėje santvarkoje, kaip Amerika, amerikiečiai sakant, „sėdėti ant savo rankų“ ir laukti kito panašaus teroristinio išpuolio tikrai būtų neprotinga ir net praigalinga. Taigi todėl prez. Bush ir nutarė išeiti už Amerikos ribų, ir sustabdyti ar sunaikinti teroro puoselėtojų organizacijas bei jų veiklą ten, kur ji kuriasi ir auga.

Šiandien faktai rodo, kad apie 75 proc. visų buvusių „al Qaeda“ teroristinės organizacijos vadovų jau yra nukauti ar suminti (nors didžioji Amerikos prieš, Osama bin Laden, dar nėra pasisekę sučiupti).

5. Per visą JAV karinę operaciją Afganistane ir Irake 50 milijonų žmonių buvo išlaisvinti iš žiaurių diktatūrų. Abiejose kraštuose šiuo metu arba

jau įvyko, arba rengiamasi demokratiniams rinkimams.

6. Prieš prez. George W. Bush nei vienas Amerikos prezidentas nebuvo nuvykęs į Lietuvą ir jos sostinėje lietuvių miniai viešai nepasakęs, kad „Lietuvos priešas bus ir Amerikos priešas“. O prez. Bush tai padarė.

7. Ir štai, man asmeniškai, svarbiausias punktas. Demokratų partijos prezidentinis kandidatas ir nemažas jo partijos narių skaičius viešai pasisako už teisę žudyti negimusius kūdikius abortais (net ir vėlesniu moters nėštumo laikotarpiu, kai kūdikis jau būna gerokai išsivystęs). Jie taip pat pasisako už tų negimusių kūdikių kamieninių ląstelių (stem cells) „sienavimą“.

Prez. Bush visam tam yra priešingas. Man, kaip praktikuojančiam krikščioniui-katalikui, šis punktas yra jau tik sąžinės reikalas. Niekuoomet negalėčiau balsuoti už kandidatų ar partiją, kuri puoselėja, pritaria ar leidžia nekalto bejėgio besivystančio žmogaus sunaikinimą. Dėl to į jokių argumentų ar kompromisų nesileidžiu. Mano nusistatymas apie tai niekuomet nepasikeis. Taškas!

Edmundas Vasiliauskas
Burr Ridge, IL



Iš Lietuvos Vyčių veiklos

LIETUVOS VYČIŲ NAUJOSIOS ANGLIJOS APYGARDOS RUDENINIS SUSIRINKIMAS

Sekmadienį, rugsėjo 19 d., 1 kuopa, veikianti Brockton, MA, globėjo Lietuvos Vyčių Naujosios Anglijos apygardos metinį rudeninį susirinkimą/suvažiavimą. Šv. Mišios buvo aukojamos Šv. Kazimiero bažnyčioje. Lietuvos Vyčiai organizuotai dalyvavo su apygardos vėliava ir drobeje išaustu Šv. Kazimiero atvaizdu. Mišių metu giedojo Marytė Bizinkauskaitė.

Po Mišių ir užkandžių vyko susirinkimas. Buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. 1-os kuopos pirmininkė Veronica Bizinkauskas sveikino delegatus, svečius ir narius. Naujosios Anglijos rajono pirmininkė Vivian Rodgers sveikino V. Bizinkauską ne per seniausiai apdovanotą garbės naryste per 91-ąją L.V. metinį suvažiavimą; toliau ji vadovavo susirinkimui.

Vilija Bizinkauskaitė davė pranešimą apie jaunų vyčių dalyvavimą ir veiklą per š.m. suvažiavimą Secaucus, NJ: turėjo kelias išvykas ir sekmingus projektus, kuriuose buvo surinkta aukų ir bus siunčiamos vaikams Lietuvoje. Jim Rodgers pranešė, kad Svika-Tamulavich stipendijos buvo paskirtos aštuoniems nariams ir „Neringos“ stovyklai. Buvo pranešta, kad prelatas A. Contons praves kitų metų religinį susikaupimo suvažiavimą, Kennebunkport, Maine.

Paskirti apygardos atstovai išsamiai apibūdino praėjusį 91-ąjį metinį suvažiavimą. Po trumpos pertraukos, kun. A. Janiūnas, vienas iš keturių šiame susirinkime daly-

vavusių dvasininkų, kalbėjo apie lietuvių iškurtų etninių bažnyčių šių dienų padėtį ir kad daug mažiau maldininkų susirenka dalyvauti šv. Mišiose ir su tokiu dalyvavimu, taip ilgai negalės išlikti: atims ir uždarys paskutines tebegyvuojančias lietuviškas bažnyčias, ne tik Bostone, bet ir visur JAV. Ragino visus dalyvauti lietuviškose Mišiose. Po to žodį tarė kun. P. Shakkalis, kun. S. Žukas ir prelatas A. Contons, lietuvių kunigų draugijos pirmininkas (Lithuanian Priest League).

Vyko rinkimai. Vivian Rodgers buvo perrinkta pirmininke. Barbara Schmidt, vicepirmininke, 141 kuopa; Phyllis Gendreau, korespondencijos sekretore, 17 kuopa; Frances Burmila, protokolų sekretore, 1 kuopa; Marian Racicot, izdininke, 26 kuopa; Marion Hobbis, 78 kuopa ir Bill Wisnaukas, 10 kuopa, patikėtiniais.

Apygardos vėliavą iš Brockton kuopos pirmininkės V. Bizinkauskas, perėmė Hartford, Connecticut, 6 kuopos pirmininkas Eugene Ziurys. Kitas pavarasinis Naujosios Anglijos rajono suvažiavimas vyks 2005 m. balandžio 24 d. Suvažiavimas baigtas malda ir Šiluvos Mergelę Mariją ir Vyčių himnu.

Iki pasimatymo Naujosios Anglijos kultūros mugeje Marionio parke, Shrewsbury, Massachusetts, spalio 17 d.

Jane Grenier
Parengė
Regina Juškaitė-Švobienė

PRENUMERUOKITE „DRAUGĄ“

DRAUGAS

Metams JAV — 100 dol.
Metams tik šeštadienio laida 60 dol.
Metams tik „Bičiulystės“ laida 40 dol.

dalykas. Ketvirtajame gyvenimo dešimtmetyje moterys nebe tokios vaisingos. Todėl gimdymų atidėjimas ne tik painioja demografus, bet didina vienavaičių ar net bevaikių (dažnai ne savo noru) šeimų skaičių.

Kodėl neskubama turėti vaikų? Moterys dabar turi žymiai daugiau galimybių nei jų senelės. Jau paauglės mergaitės skatinamos siekti išsilavinimo, specialybės. Beje, mergaitės mokosi geriau negu berniukai, o, pvz., Vokietijoje merginų studentų skaičius yra didesnis negu vyrų.

Darbe moterys dažnai uždirba tiek pat, kiek vyrai. Karjeros kelyje jos įsitvirtina dar iki 30 metų. Sustabdyti tarnybinį kilimą dėl busimo vaiko ryžtasi tik mažuma moterų. Žodžiu, juo didesnės pajamos — tuo mažesnis gimstamumas.

Vienas sprendimų yra grįžti į darbą po gimdymo kiek galima greičiau. 2000 m. JAV dirbo 59 proc. moterų, turinčių vaiką iki vienerių metų, o 36 proc. dirbo visą darbo dieną. Tai dvigubai daugiau, negu 1976 metais. Juo labiau išsilavinusios moterys, tuo jos greičiau grįžta į darbą. Pvz., su aukštesniu išsilavinimu tuoj pat į darbą grįžta 68 proc. moterų. Vaikų auginimą, matyt, iš tikro yra sunku suderinti su aktyvia profesine ar vadybine veikla.

Ar sugrįš vaikai „i mada“?

Prieš Antrąjį pasaulinį karą kai kuriose šalyse gimstamumas buvo taip nukritęs, kad buvo net kalbama apie pradedusį žmonijos išnykimą. Po II pasaulinio karo gimstamumas bene 15 metų buvo stebėtinai aukštas, tas laikotarpis turėjo vaikų pagausėjimo vardą.

Yra ženklų, kad ir dabartinis mažėjimas nesitęs amžinai, nes Europa, pasak kai kurių ekspertų, pasiekė šios neigiamos tendencijos dugną. 14-oje Vakarų Europos šalių 1999 m. gimstamumas jau siek tiek padidėjo, nors iki visiškai populiacijos atstatymo dar nepakilo.

XIX amžiaus gausios šeimos greičiausiai liks užmarštyje. Tačiau visiškai tikėtina, kad motinystės mada vėl sugrįš, kaip kad buvo šeštajame praėjusio amžiaus dešimtmetyje.

Visi dėlto, kol moters daugiau džiaugsis galimybe uždirbti pinigų, o vyrai nesikels iš šeimyniško snaudulio, perspektyva priklausys mažoms šeimoms, negalvojančioms apie savo šalies ar pasaulio žmonių skaičiaus pusiausvyrą. Tokiu būdu XXI amžiuje, pirmą kartą naujausioje istorijoje, žmonių skaičius gali sustoti augęs ir net pradėti mažėti.

SKELBIMAI

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (verslė 49 metų)
Off. Mgr. Auksė S. Kane.
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

AGS Šildymas
6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629

Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded — Insured

7 dienos per savaitę
773-778-4007
773-531-1833

STATYBOS, REMONTO DARBAI

ZIL CONSTRUCTION

Work: 312-388-8088;
815-272-5193
Cell/fax: 815-744-5360; 773-581-5920

Žilvinas Vencius
Albert Selevi
www.zilconstruction.com

SIŪLO DARBA

Laikiniai reikalingas stiprus vyras lauko, kiemo, dažymo darbams.
Tel. 312-805-4851.

SPA CONSTANTINE NOW HIRING
Massage therapists and nail techs. Must be certified massage therapist nail tech. Must have Illinois state license.
Please call 708-945-8051, fax resume to 630-969-5333

NEKILNOJAMASIS TURTA

VIDA M. SAKAVICIUS
Real Estate Consultant
Nekilnojamojo turto pirkimas, pardavimas
708-889-2148

ISNUOMOJA

Prie Kedzie Ave. ir 66 Str. išnuomojamas gražus 2 kambarių su virtuve butas. Kaina \$420.
Tel. 708-425-7160.

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas (67 & Whipple apyl.) \$415/mėn. (ir daugiau) + „security“
Tel. 773-434-4543.

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$620-\$650; 2 mieg. — \$710-\$750.
Tel. 630-910-0644, Jana.

Marquette Park (72 S. Francisco) išnuomojamas 3 kamb. pirmame aukšte butas pagyvenusiems žmonėms.
Tel. 773-925-1529.

„DRAUGO“ SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

SIŪLO DARBA

Darbai reikalingi dažytojais, staliais su darbo patirtimi. Būtinai turėti mašiną. Pagaudautina, kad kalbėtų rusiškai.
Tel. 847-980-7887.

KALĖDOS ARTĖJA

Jūsų dovanos gimines ir artimuosius Lietuvoje pasieks Šv. Kalėdoms, jeigu kreipsitės iki Lapkričio mėn. 1 dienos.

ATLANTIC Express Corp.

2719 W. 71st St. CHICAGO, IL 60629, tel: 773-434-7919
8801 S. 78th Ave BRIDGEVIEW, IL 60455, tel: 708-599-9680

Mūsų atstovai:

Bravo coffee and deli
238 Main Str. LEMONT, IL 60439, tel: 630-257-3300
KALYNA corp.
338 S. Rohlwing Road PALATINE, IL 60067, tel: 847-776-7766



Dvynukės, kurias ir jų mamytė š.m. vasarą Lietuvoje aplankė „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, narė Ona Rušienė, „Saulutė“ rūpinasi, kad būtų paremti ir pradžiuojanti vargingai gyvenantys vaikučiai Lietuvoje.



Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

STRASBOURG

Paskirtasis Europos Komisijos pirmnickas Jose Manuel Barroso trečiądienį, likus vos valandai iki numatyto balsavimo Europos Parlamente, paskelbė, kad atšaukia siūlytą eurokomisarų komandą, kuriai grėsė europarlamentarų veto. J. M. Barroso grėsė gėdingas pralaimėjimas ES asamblėjoje, nes jis kategoriškai atsisakė pakeisti prieštarą vertinamą italų komisarą Rocco Buttiglione. Pasak J. M. Barroso, prieš pateikdamas naujus pasiūlymus, kurie bus paskelbti per artimiausias kelias savaites, jis pasitars su Europos Sąjungos vadovais.

BERLYNAS

Populiariausias Vokietijos laikraštis „Bild“ pirmą kartą per kovą dėl JAV prezidento posto parėmė vieną iš dviejų kandidatų — dabartinį šalies vadovą George W. Bush. Įtakingiausias Vokietijos laikraštis, turintis 12 mln. skaitytojų, išdėstė 10 priežasčių, kodėl G. W. Bush būtų geresnis prezidentas. Tačiau tokia „Bild“ pozicija yra priešinga bendrai vokiečių nuomonei. Vokietijoje atliktos apklausos rodo, kad 85 proc. gyventojų palaiko demokratą John Kerry kandidatūrą. „Balsuodami už Bush, mes žinome, ko tikėtis. Kerry atveju, niekas nežino, už ką jis pasisako ir kur jis nuves Ameriką“, rašė Hugo Mueller-Vogg.

MASKVA

Rusijos parlamento aukštutiniai rūmai trečiądienį patvirtino Kyoto protokolą, kuris turėtų sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą į atmosferą ir išspręsti pasaulinio klimato atšilimo problemą. Rusijos vyriausybė pritarimą atitinkamam federaliniam įstatymui pritarė praėjusio mėnesio pabaigoje, o parlamento žemutiniai rūmai jį priėmė praėjusią savaitę. Dokumentas išgalios, kai jis pasirašys valstybės vadovas — prezidentas. Rusijos žinybos įpareigosios parengti protokolo įgyvendinimo planą.

PARYŽIUS

Rytų Azijos ir Artimųjų Rytų šalyse yra blogiausia žiniasklaidos laisvės būklė, rodo pasaulinis 2004 m. spaudos laisvės užtikrinimo sąrašas, kurį paskelbė tarptautinė organizacija „Žurnalistai be sienų“. Tokiose Azijos šalyse kaip Šiaurės Korėja, Mianmaras ir Kinija, taip pat Artimųjų Rytų valstybėse, ypač Saudo Arabijoje, Irane ir Irake, žurnalistai kasdien susiduria su persekiojimu. Paskutinė šiame sąraše yra įrašyta Šiaurės Korėja: joje nėra jokių bent kiek nepriklausomų žiniasklaidos priemonių, o visos spaudos institucijos yra priverstos šlovinti šalies diktatorių Kim Jong-il. Rusija užėmė tik 140-ąją vietą.

LONDONAS

Brangiausios pasaulyje vietos įkurti parduotuvę ir, atitinkamai, apsipirkti, yra 5th Avenue Manhattane (New York) ir Paryžiaus Eliziejaus laukai. 5th Avenue mažmeninės prekybos ploto nuoma kainuoja vidutiniškai 10,740 JAV dolerių per metus, teigia Londono nekilnojamojo turto bendrovė „Cushman & Wakefield Healey & Baker“. Antroje vietoje brangiausių pasaulio gatvių sąrašą yra Paryžiaus Eliziejaus laukai — čia vidutinė vieno kvadratinio metro prekybos ploto nuoma siekia 6,287 eurų per metus. Trečioje vietoje yra Hongkongo „Causeway Bay“ — brangiausia Azijoje prekybos gatvė. Į penktąją taip pat pateko Londono Oxford gatvė.

JAV

WASHINGTON, D.C.

Jei lapkričio 2 d. bus perrinktas prezidentu, George W. Bush prašys Kongreso kitais metais skirti dar maždaug 70 mlrd. JAV dolerių operacijoms Irake ir Afganistane, pranešė dienraštis „The Washington Post“. Dienraščio teigimu, papildomas JAV karinių operacijų užsienyje finansavimas bus kur kas didesnis, negu įstatymų leidėai įsivaizdavo iki šiol. Mėnesio pradžioje Kongreso patvirtintame ateinančių finansinių

metų, kurie prasidėjo spalio 1 d., gynybos biudžete karinėms operacijoms Irake ir Afganistane jau numatyta skirti 25 mlrd. dolerių. Praėjusiais metais G. W. Bush prašė skirti operacijoms Irake ir Afganistane 87 mlrd. dolerių. Jeigu Kongresas patenkintų šį prašymą, tai nuo karo Irake pradžios operacijoms šioje šalyje jo skirtos išlaidos išaugtų beveik iki 225 mlrd. dolerių.

ARTIMIEJI RYTAI

JERUZALĖ

Izraelio premjeras Ariel Sharon mėgaujasi dramatiškomis aplinkybėmis pasiekta pergalė dėl pasitraukimo iš Gazos Ruozo plano, kuriam pritarė šalies parlamentas. Knesetė vykstant chaotiškoms scenoms, 67 deputatai balsavo už tai, kad pirmą kartą būtų vykdomos evakuacijos iš okupuotų palestiniečių teritorijų, o 45 tam nepritarė. Tačiau dėl premjero plano ir toliau karštai ginčijasi paties ministrų kabineto nariai. A. Sharon dar neįveikė visų sunkumų — keturi jo ministrų kabineto nariai, tarp kurių yra jo varžovas partijoje, finansų ministras Benjamin Netanyahu, pagrasino atsistatydinti, jeigu jis nepatenkins jų reikalavimo surengti referendumą dėl minimo plano.

BASRA

Britų pajėgos, kurios turi būti perkeltos prie Baghdao, trečiądienį iš Irako pietuose esančios Basros pajudėjo į šiaurę. Į šiaurę perkeliama „Black Watch“ pulkas. Pirmasis kelionės tikslas yra Nasirya miestas, esantis 375 km į pietus nuo Baghdao. Manoma, kad tiesiai į pietus nuo Baghdao bus dislokuota apie 850 britų karių, kurie pakeis JAV pajėgas, maitininkų kontroliuojamoje Fallujah ir kituose miestuose kovojančias su sukilėliais. Britų pajėgų perkėlimas iš palyginti ramios Basros į regioną, pramintą „mirties trikampiu“, Didžiojoje Britanijoje, kuri nusiteikusi prieš karą Irake, sukėlė naujų bėgštvimų.

Derybos dėl „vaivorykštės“ koalicijos žlunga

Atkelta iš 1 psl.

Prunskienė, kuri teigė derybas vyksiant pagal formulę „2 plus 2“, tai yra tarp socialdemokratų ir socialliberalų bei Darbo partijos ir „valstiečių“.

Tačiau dabartinės valdančiosios daugumos atstovai pareiškė turį galiojimus kalbėtis dėl derybų tik su Darbo partija, todėl K. Prunskienė ir kitiems jos partijos atstovams iš susitikimo teko išeiti. Vėliau žurnalistams ji teigė, esą Darbo partija atstovaus susitikime ir „valstiečiams“.

Derybinių grupių susitikimai

D. Grybauskaitės likimas priklausys nuo europarlamentarų

Vilnius, spalio 27 d. (BNS) — Susirūpinimas, jog atidėjus balsavimą dėl Jose Manuel Barroso pasiūlytos Europos Komisijos (EK) Lietuvos atstovė Dalia Grybauskaitė gali netekti jai numatyto biudžeto ir finansų komisaro posto, yra nepagrįstas.

Tai tvirtino Lietuvos atstovai Europos Parlamente bei užsienio reikalų ministras Antanas Valionis.

Trečiądienį Europos Parlamente buvo ketinama balsuoti dėl J. Barroso pasiūlytos EK sudėties, tačiau balsavimas atidėtas mėnesiui. Nemažai Europos Parlamento narių ketino balsuoti prieš J. M. Barroso pasiūlytą Komisiją, nes jis atsisakė pakeisti į teisingumo ministrus pasiūlytą konservatyvų

kataliką Rocco Buttiglione.

Trečiądienio rytą Vilniuje Seime surengtoje spaudos konferencijoje konservatoriai ragino visus Lietuvos atstovus vieningai balsuoti už J. M. Barroso pasiūlytą Komisijos sudėtį. Priešingu atveju, konservatorių teigimu, EK gali būti perskirstyti komisarų portfeliai ir Lietuvos atstovė D. Grybauskaitė gali netekti jai pasiūlyto svarbaus biudžeto ir finansų komisarės posto.

Tačiau Europos Parlamento narys iš Lietuvos socialdemokratas A. Sakalas teigia, kad „D. Grybauskaitė puikiai pasirodė, yra itin aukštai vertinama ir ji tikrai liks komisare“.

Jam pritaria ir kitas Europos parlamento narys iš Lietuvos liberalcentristas E. Gentvilas:

„Teorinė galimybė, aišku, yra, tačiau aš esu įsitikinęs, kad D. Grybauskaitė tikrai bus komisare. Manau, jog komisijos sudėtyje bus pakeisti mažiausiai vienas ir daugiausiai du komisarai“.

Užsienio reikalų ministras A. Valionis irgi pabrėžė, jog trečiądienio įvykiai Europarlamente neturės jokio poveikio Lietuvos įtakai Europos Komisijoje.

„Tai protingas sprendimas tokioje komplikotoje Parlamento situacijoje. Buvo neverta rizikuoti visos komisijos sudėtimi. D. Grybauskaitė ir toliau išliks tvirta Lietuvos kandidatė Komisijoje“, sakė ministras.

Iki balsavimo, pareigas eis dabartinė Romano Prodi vadovaujama Komisija.

Paminklas Vytautui Didžiajam niekad nebus pavėluotas

ALGIMANTAS LELEŠIUS

Perskaiciu 2004 m. spalio 7 d. „Savaitėje“ V. Viliūno straipsnį „Ar tikrai Marijampolėje būtinas paminklas Vytautui Didžiajam?“ ir noriu pareikšti savo skirtingą nuomonę.

Autorius tarsi priešpastato Vytauto įamžinimo (pavėluota, provincialu, anachroniška) ir Suvalkijos iškilų visuomenės veikėjų J. Basanavičiaus, V. Kudirkos, J. Jablonskio, P. Kriaučiūno įamžinimo idėjas. Bet ar to reikia, ar tai logiška? Reikia įamžinti ir Vytautą, ir minėtus veikėjus. Nebijokime, per daug nebus.

Teko man lankytis Sevastopolio (Krymas) mieste. Ten yra priskaiciuojama šimtai paminklų, skirtų karo laivyno ir rusų armijos vadams, visuomenės veikėjams, laivyno ir kariuomenės istorijai. Ko verta vien tik nepaprastai išpuodinga „Sevastopolio gynybos panorama“ (2,000 kvadratinų metrų paveikslas).

Jei būtume praktiškesni, o dailininkai patriotiškai nusiteikę, turėtume „Žalgirio mūšio panoramą“, kurią galėtų gėrėtis visa Europa labiau nei mes žavimės J. Mateikos „Žalgirio mūšio“ paveikslu. Ir nė vienas rusui tikriausiai niekad neatrodytų, kad „Borodino mūšio“ (Maskvoje) ar „Sevastopolio gynybos“ panoramos yra provincialios, atgyvenusios, anachroniškos, nes tai amžinos vertybės.

Pats autoriaus straipsnio pavadinimo klausimas žeidžia mūsų tautinę savimonę, kurios kurtininkas akmuo yra tautos galios kūrėjas — Vytautas. Manyti, kad, jeigu Vytautas neturi nieko bendra su Marijampole, tai ir neverta joje jį įamžinti, nelogiška, nes ir marijampolietis tautinėje savimonėje jis užima tą pačią vietą, kaip ir kitų lietuvių (autorius minimų Trakų, Kauno ar Birštono gyventojų). Galvoti, kad, jeigu kažkas ne iš mūsų kiemo, tai ir nevertas dėmesio, yra provincialu. Visų mūsų istorinėje atmintyje Vytautas užima išskirtinę vietą. Tad bet kuri Lietuvos vieta, turėjo kažką bendra su Vytautu ir yra tinkama jo atminimo įamžinimui, nes jo asmenybė mūsų samonėje peržengia konkrečios laiko ir vietos ribas. Vadovaujantis autoriaus logika, galima būtų teigti, kad ir Vytauto gatvės pavadinimas, Marijampolėi nereikalingas, jeigu Vytautas neturi nieko bendra su Marijampole. Beje, daugelio Lietuvos miestelių pagrindinės gatvės turi Vytauto vardą. Net stribai ir jų vietiniai partiniai bonzos jų pavadinimų nepakeitė, nes ir jiems Vytautas buvo tam tikra prasme autoritetas.

Pagaliau, ar norėtume, kad

po šimto ar daugiau metų mūsų proanūkai kalbėtų apie V. Kudirką ir J. Basanavičių panašiai, kaip autorius kalba apie Vytautą?

Kai kurios vertybės yra ir turi likti amžinos. Juk nepasens Platonas, Aristotelis, Sokratas, Aleksandras Makedonietis. Ir nereikia lyginti blogio (sovietmečio Lenino biustų ir statulų) ir gėrio (nepriklausomybės metų dabartiniais laikais Vytauto paminklų, beje, be mūsų kol kas niekas daugiau nesiruošia statyti Vytauto, tad dėl tirazavimo nuogastauti neverta).

Autorius primena Vytauto Didžiojo išaukštinimą jo 1930 metais (buvo pastatyta apie 30 paminklų). Pripažįsta, kad tai buvo reikalinga, nes reikėjo įrodinėti sau ir kitiems, kad galime turėti savo tautinę valstybę ir apsieiti be lenkų.

Dar dabar, kai sovietmečiu tautinė savimonė visiškai nustumta, kai šimtai tūkstančių jaunu žmonių nesusiimę tautine palieka kraštą ir tautai gresia palaipsniui išstipimas, Europos tautų katilė, patriotinės nuorodos, net ir Vytauto didybės priminimas, pastatius jam paminklą, jau nereikalingos?

Beje, autorius kažkodėl pamiršo, kad minimi didieji suvalkiečiai J. Basanavičius, V. Kudirka, J. Jablonskis, P. Kriaučiūnas yra įamžinti. V. Kudirka įamžintas Kudirkos Naumiestyje (puikus muziejus) ir Vilkaviškyje, J. Jablonskio skulptūra pastatyta priešais jo vardu pavadintą gimnaziją Marijampolėje, išpuodinga J. Basanavičiaus skulptūra puošia Vilkaviškį, P. Kriaučiūno biustas yra Marijampolės senosiose kapinėse (J. Narušio, kuriančio Vytauto paminklą nuopelnas), jo paminklas šiomis dienomis atidengtas tėviškeje. Nenoriu pasakyti, kad, įamžinant šiuos didžiuosius suvalkiečius, jau viskas padaryta, bet neprotinga būtų dar kurti nors įamžinti, kaip siūlo autorius, Vytauto įamžinimo saskaita.

Pagaliau, reikia atsižvelgti ir į realybę. Galbūt V. Kudirkos arba Suvalkijos ukinko statula, anot autoriaus, taip pat tikėtų Marijampolės Basanavičiaus aikštė. Bet nei V. Viliūnas, nei kas nors kitas nesimė pastangų tai įgyvendinti. O Vytautų klubas ėmėsi pastatyti Vytautą. Ir už tai turime to klubo narius gerbti ir jų pastangomis džiaugtis, o nedrumsti nuotais pavėluotomis abejonėmis, matyt, pagrįstomis užmaskuota nihilistine pažiūra į patriotizmą (sovietmečio likėnais).

Manau, kai originali (niekur nesikartojanti) išpuodinga Vytauto ant žirgo skulptūra papuoš Basanavičiaus aikštę, ir V. Viliūnas, ir kiti abejojantieji pakeis savo negatyvią nuomonę.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A + A ANTANAS KRUTULIS

2004 m. spalio 27 d. sukanka vieneri metai, kai į Amžinybę iškeliavo mylimas Antanas. Jo liūdi dukra Regina ir žentas Edmundas Sauliai, anūakai, kiti gimines ir draugai. Šiai sukaktiai paminėti šv. Mišios bus aukojamos sekmadienį, spalio 31 d. 10:30 v.r. Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje.

Kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus kartu su mumis pasimelsti ir prisiminti a.a. Antaną.

Nuliūdusi šeima

DRAUGAS, 2004 m. spalio 28 d., ketvirtadienis

5

A + A JANĖ VAINAUSKAS PETRASKA

Mirė 2004 m. spalio 18 d., sulaukusi 85 metų. Gimė Ukrainoje. Ankstčiau gyveno Lietuvoje, Klaipėdoje.

Amerikoje išgyveno 53 metus. Gyveno Melrose Park, Berkley, Berrington Shores, vėliau persikėlė gyventi į San Diego, CA.

Nuliūdę liko: duktė Vida Van Note su vyru Ricard ir sūnumi Crris.

A.a. Janė buvo žmona a.a. Adolfo Vainausko.

Laidotuvės privačios.

Prašome pasimelsti už velionės sielą.

Liūdinti šeima

Su liūdesiu pranešame, kad 2004 m. spalio 26 d. mirė mūsų mylimas vyras, tėvelis, senelis, prosenelis, uošvis

A + A KLEMENSAS ŽUKAUSKAS

Velionis gimė 1914 m. sausio 3 d., Mažeikių apskrityje, Čekų kaime. Į Ameriką atvyko 1956 m.

Nuliūdę liko: žmona Anelė Repšytė-Žukauskienė, sūnus Vladas Žukauskas su žmona Jūlyte, sūnus Bronius Žukauskas su žmona Virginija ir mirusio sūnaus a.a. Jono Žukausko žmona Irena; 8 anūkai, 4 praukūnai bei kiti gimines ir artimieji Amerikoje ir Lietuvoje.

A.a. Klemensas bus pašarvotas ketvirtadienį, spalio 28 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave., Lemont, IL 60439 (arti Derby Rd.).

Laidotuvės įvyks penktadienį, spalio 29 d. 9:30 val. r. Petkus Lemont laidojimo namų koplyčioje, iš kur velionis bus palydėtas į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kur 10 val. r. bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionis bus palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Šeima pageidauja, vietoj gėlių skirti aukas „Margutis II“ radijo laidai.

Kviečiame visus artimuosius, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600, www.petkusfuneralhomes.com

A + A ARTŪRAS CENFELDAS

Mirė 2004 m. spalio 26 d., sulaukęs 87 metų.

Gyveno Evergreen, Colorado.

Liūdesyje liko: žmona Nastutė, duktė Audronė, anūakai Aleksas ir Erikas, sesuo Malvina.

Artūras buvo vienas iš žymiausių Lietuvos sportininkų. Jis priklausė Klaipėdos Sporto sąjungai, dalyvavo Lietuvos futbolo rinktinėje, buvo laimėjęs dešimtkovę ir 1937 m. gastroliavo Amerikoje su Lietuvos krepšinio komanda.

Nuliūdusi šeima

Nastutė ir Audronė Cenfeldas, 28431 Kinnickinick Rd., Evergreen, CO 80439.

A + A JADVYGA KUPSKYTĖ RUTKIENĖ

Mirė 2004 m. spalio 27 d.

Gimė 1907 m. Kedainių apskrityje. Amerikoje išgyveno 55 metus.

Nuliūdę liko: dukra Daiva su vyru Alfredu Orentai ir šeima, sūnus Justinas Rutka ir šeima, dukra Adelė su vyru Petru Striupaičiu; sesuo Janė ir vyras Balys Kekštai su šeima. Alfonsas Gudauskas, Onutė ir David Hagreen bei kiti gimines ir artimieji. Sesuo Elena, brolis Stasys ir kiti gimines Lietuvoje. Taip pat liūdi globojusios a.a. Jadvygą moterys.

Velionė pašarvota penktadienį, spalio 29 d. nuo 2 v. p.p. iki 8 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave., Chicago, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, spalio 30 d. iš laidojimo namų 9:30 val. ryto velionė bus atlydėda į šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Gerald F. Daimid. Tel. 773-523-0440.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

TADAS MICKUS, gyvenantis Springfield, VA, Draugo fondo rudens vajui atsiuntė 100 dol. a.a. tėvų Stasio ir Marijos Mickevičių atminimui. Dėkojame už paramą.

DE PAUL UNIVERSITETO Politikos mokslų fakultetas rengia paskaitą susitikimą su žinomu Lietuvos politiku ir visuomeniniu veikėju, dabartiniu Europos Parlamento nariu, prof. Vytautu Landsbergiu. Paskaitos tema „The New Europe in The Wake of the U.S. Presidential Elections: the View from Lithuania“ („Naujoji Europa JAV prezidento rinkimų akivaizdoje: žvilgsnis iš Lietuvos“). Įėjimas nemokamas. Dėl informacijos galite skambinti Tadiui Kubiliui telefonu 773-680-6903. Paskaita įvyks ketvirtadienį, lapkričio 4 d., 6 v.v. De Paul universitete, Lincoln Park Campus, Levan Center, Room 100. Adresas: 2322 Kenmore Ave., Chicago, IL. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

PRAŠAU ATSILIEPTI mielas gimnaites Aldoną Normantaitę, gyvenančią Shererville, IN, ir jos seserį Gražvydą Melchiorre, gyvenančią Philadelphia. Skambinkite Sigitui 312-622-1593.

TÉVYNĖS SAJUNGOS RĖMĖJŲ Čikagos skyriaus susitikimas su Gražina ir Vytautu Landsbergiais įvyks lapkričio 5 dieną, penktadienį, 6:30 v.v. Lietuvių dailės muziejaus patalpose, PLC, 14911 - 127 St., Lemont. Visi skyriaus nariai ir visuomenė kviečiami dalyvauti.

ŠIAIS METAIS VISŲ ŠVENTŲJŲ šventė nėra privaloma, nes pagal kalendorių ji yra pirmadienį. Laikantis Lietuvos tradicijų, šios dienos vakare bus pirmosios Vėlinių Mišios 7 v.v. Kitą rytą vyks įprastinės Mišios 8 v.v.

LIETUVIŲ OPEROS METINIO vajaus baigiamasis pokylis vyks lapkričio 20 d., šeštadienį, Jaunimo centre. Šio renginio vadovas Jurgis Vidžiūnas prašo visus, kurie dar negražino loterijos šaknelių, kuo skubiau tai padaryti, nes pokylio metu bus ištrauktos laimingųjų pavardės. Jis taip pat kviečia ir šiais metais nepraleisti šio šaunaus pokylio, jo aukšto lygio koncertinės programos, puikios vakarienos ir smagių šokių, grojant G. Jukniui ir A. Pilibaiciui. Vietas bei stalus prašome užsisakyti telefonu 773-767-5609, kviešti J. Vidžiūną.

ČIKAGOS LIETUVIŲ FUTBOLO klubo „Lituanica“ 54-asis sezonas bus pažymėtas tradiciniame pokilyje spalio 30 d., PLC Didžiojoje salėje, Lemonte. Užsisakyti vietas būtina iš anksto tel. 708-532-7526, kviešti Ann Marie Juraitis.

NORINČIUS PASIDŽIAUGTI šio rudens sezono spalvomis, kviečiame į madų parodą „Rudens simfonija 2004“, kuri įvyks lapkričio 14 d., sekmadienį, 12:30 v.p.p. PLC didžiojoje salėje. Pietūs - Aldonos Šoliūnienės, muzika - A. Andriekaus. Norintys užsisakyti vietas arba stalus, skambinkite telefonu Žibutei 630-257-0153 arba Elzytei 630-257-8617.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS 64-asis metinis suvažiavimas vyks lapkričio 6 dieną, šeštadienį, Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL. Suvažiavimo metu ALT-ą sudarančių centrinių

organizacijų ir visuomenės atstovai apžvelgs atliktus darbus, vyks bendros diskusijos ir bus patvirtinti ateities veiklos uždaviniai. Suvažiavimo registracijos pradžia 9:30 v.r. Daugiau informacijos prašome teirautis ALT-o raštinėje telefonu 773-735-6677.

LAPKRIČIO 7 D, SEKMADIENĮ 1-3 v.p.p. Balzeko lietuvių kultūros muziejus kviečia vaikus, tėvelius ir senelius į lietuviškų kalėdinių atvirukų kūrimo užsiėmimą. Profesionali dailininkė Rasa Ibianskienė ir Virginija Morrison pažadins jūsų kūrybingumą ir padės sukurti meniškų kalėdinių atvirukų iš įvairiausių medžiagų. Atsineškite nuotraukų, džiuvintų gėlių, klevo lapų ir žalumynų, klijus, žirkles. Mes pasirūpinsime popieriumi, akvarelėmis ir kitais reikmenimis. Registruotis telefonu 773-582-6500, kviešti Rita Janz.

XI TEATRO FESTIVALIS įvyks lapkričio 26 - 28 dienomis Jaunimo centre, Čikagoje. Festivalyje dalyvaus Los Angeles dramos sambūris, Čikagos „Žaltvykslės“, Hamiltono „Aukuro“ bei Detroito mėgėjų teatrai ir New York The Baltic Theatre, Inc. Sekmadienį, po paskutinio spektaklio, vyks vaišės ir „Oskarų“ apdovanojimų teikimas. Rengėjai siekia, kad teatras išvystytų kultūriname gyvenime rastų tinkamą vietą.

JAU NEDAUG LIKO LAIKO iki Lietuvių fondo metinio vajaus pokylio. Kaip jau buvo skelbta, jis ruošiamas šeštadienį, lapkričio 6 d., PLC didžiojoje salėje, 14911 127 St., Lemont. 6:30 v.v. bus kokteiliai, 7:30 v.v. - vakarienė. Vėliau bus įdomi programa, taip pat dr. A. Razmos vardo visuomeninės premijos įteikimas prof. Vytautui Landsbergiui. Vietas į renginį užsisakyti galima greičiau, kreipiantis telefonu 630-257-1616 į Lietuvių fondo raštinę.

LAPKRIČIO 21 D. PALAIMINTOJO Jurgio Matulaičio lietuvių katalikų misijos didžiojoje salėje, esančioje PLC 14911 - 127th St., Lemont, kapelionas pasakos įspūdžius iš kelionės Roma-Liurdas-Fatima.

ČIKAGOS LITUANISTINEI MOKYKLAI reikalingi istorijos mokytojai. Skambinti tel. 630-832-6331.

LIETUVIŲ DAILĖS MUZIEJUJE PLC žemutiniame aukšte, Lemonte, lapkričio 11 d. 7 v.v., ketvirtadienį labdarinai koncertuos Vilniaus styginių kvartetas. Visus maloniai kviečia Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“.

PUOSELĖDAMA LIETUVIŲ TRADICIJAS JAV LB Kultūros taryba ir šiais metais apdovanojo tuos, kurie prisideda prie lietuvių klestėjimo išsivijoje. Dosnūs Lietuvos fondas apdovanoja pinigėmis premijomis šešis laureatus. Visi jie gyvena Čikagos apylinkėse. Premijų šventė ir laureatų pagerbimas įvyks sekmadienį, spalio 31 d., 12:30 v. p.p. PLC, Lietuvių fondo salėje, Lemonte. Po ceremonijų bus koncertas, kuriame dalyvaus „Dainava“, vadovaujama muziko Dariaus Polikajčio, ir tautinių šokių kolektyvas „Spindulys“, vadovaujamas Ritos Poskočimienės. Šventiniams pietums reikia užsiregistruoti iš anksto, ne vėliau kaip iki spalio 29 d. tel. 630-243-6302.

SENIEJI -

Negaliu susilaikyti, trumpai neaprašęs, su sportu susijusio, renginio, vykusio Lemonte — Pasaulio lietuvių centre. Čia praeitą šeštadienį vyko visų PLC narių suvažiavimas, skirtas programų plėtros klausimams ir naujo Jaunimo centro priestato statybai.

Suvažiavime susirinko per tris šimtus narių. Įdomu pastebėti, kad čia dalyvavo 99 procentai žilagalvių antrosios ir pirmosios bangos išeivių iš Lietuvos. Ir, kas liūdniausia, kad dauguma narių buvo nusiteikę su kažkuo kariauti, kažką ginti, žodžiu — kovoti.

Nors suvažiavimą pradėjo tradiciniai išrinktieji Pasaulio lietuvių centro tarybos vadovai, tačiau suvažiavimui ėmėsi energingai diriguoti Romas Kronas. Jis ir suvažiavimo prezidentas, ir pirmininką norėjo pakeisti, jis ir dienotvarkę keitė. Laimei, kad buvo ramesnių žmonių, kaip Rimas Griškelis, ir visi kiti, geranoriškai nusiteikę tarybos bei valdybos nariai, tad po valandą trukusių ginčų, pagaliau suvažiavimas įsivaižiavo ir praėjo, galima būtų pasakyti, gana gražiai: buvo ir gražių pasisakymų, ir prieštaraujančių lietuvių plėtojimo programoms nuomonių, neigia-



PLC Jaunimo rūmų komitetas.



Suvažiavimo, vykusio spalio 23 d. PLC, dalyviai.

Algimanto Kezio fotografijų parodos „Millenium Park/Chicago“ atidarymas



Algimantas Kezys savo parodos atidarymo metu Čikagos Čiurlionio galerijoje spalio mėn. 15 d.



V. Vakarytė nuotr.

— KONSERVATYVŪS

mos nuomonės dėl Jaunimo centro priestato statybos.

Tačiau buvo labai miela išgirsti, kad Pasaulio lietuvių bendruomenė visiškai pritaria Pasaulio lietuvių centro plėtrai, kad Lietuvių fondo vadovybė taip pat nutarė remti naujosios kultūrinės-sportinės programos ir jos priestato statybą ir paskyrė 100,000 dol. salės priestato statybai, o ateityje dar skirs kasmet po 100,000 dol. (per penkeris metus).

Malonu buvo išgirsti, kad entuziastingųjų dr. Siliūno ir jo komandos dėka, jau dabar sukaupia per vieną milijoną ir vieną šimtą tūkstančių dolerių



PLC suvažiavime, skirtame programų plėtros klausimams ir Jaunimo rūmų statybai, kalba dr. Antanas Razma.

naujos statybos pradžia.

Lietuvos respublikos Vyriausybė taip pat atsiuntė laišką, kuriuo paskelbė paskyrusi PLC Jaunimo centro priestato statybą 300,000 litų.

Ir ačiū daktarams Antanui Razmai, Jonui Valaičiui, kurie kaip žymūs lietuviškos saugojimo ir plėtojimo visuomeniniai veikėjai, ir kaip dori tautiečiai, visiems susirinkusiems atvirai išsakė savo nuomonę: „Mes džiaugiamės mūsų vaikų tauriais ir gražiais darbais, jie drąsiai ir ryžtingai, svarbiausia labai išvalgiai, ėmė spręsti mūsų išeivijai iškilusias problemas: dviem šimtams tūkstančių naujai atvykusiųjų ir jų vaikams, mūsų vaikaičiams reikia žymiai didesnių ir šiuolaikiškesnių patalpų. Mes nebegalime tenkintis tuo, ką turėjome. Ir mūsų PLC išlaikymo, ekonominio savarankiškumo programas būtina tobulinti, tad Jaunimo centro priestato statyba yra būtina ir neatidėliotina“.

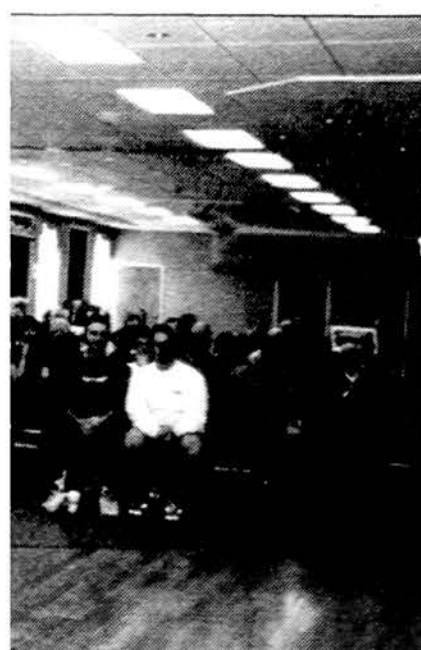
Rodėsi, ir suvažiavimo eiga pakrypo teigiama linkme. Tačiau kai kas buvo numatę ir daugiau būdų žlugdyti suvažiavimo eigą, rezultatus. Lemiamu momentu jie suveikė: suskaičiavus balsus, kurių santykis buvo 3,000 — „už“ ir 2,000 — „prieš“. Pasirodė, kad „iš kažkur“ atsirado 500 žaliųjų lapelių daugiau, nei buvo suvažiavime dalyvių.

Nors balsų skaičiavimo komisija kelis kartus perskaičiavo balsavimo rezultatus ir visus balsavimo lapelius, tačiau balsų perteklius išliko. Suvažiavimo vadovų nutarimu, balsavimo rezultatai laikomi niekiniais.

Pasaulio lietuvių centro taryba ir valdyba artimiausiu metu visiems nariams praneš, koku būdu organizuoti balsavimą, kad niekas negalėtų pakenkti dorų darbų įgyvendinimui.

Parengė

Algirdas J. Vitkauskas



Baniute M. Kronas nuotr.

Archyvų žinios Nr.23 (2004 m. spalio mėn.)

Danutė Petrulytė — Vertimų skyriaus vedėja, leidinių anglų kalba redaktorė. Gimė 1965 m. rugpjūčio 31 d. Detroit. 1987 m. baigė Tulane universitetą, New Orleans, Louisiana. Specialybė — anglų kalbos rašyba ir retorika. 1990—1991 m. studijavo lietuvių kalbos lingvistiką Vilniaus universitete. 1995 m. Wayne State universitete Detroit. Igyjo magistro laipsnį iš lingvistikos. Studijų specializacija — sintaksė. 1995 m. įstojo į Čikagos universiteto kalbotyros doktorantūros programą.

Nuo 1996 m. dėsto anglų kalbą naujai atvykusiems Pedagoginio lituanistikos instituto patalpose. Dirba Lituanistikos tyrimo ir studijų centro leidinių redaktorė. Vertimų skyriaus vedėja. Dirba vertėja Čikagoje ir apylinkėse.

Mėgsta megzti, žaisti tenisą, plaukioti.

Skirmantė Jakštaitė-Miglinienė — Lituanistikos tyrimo ir studijų centro archyvų direktorė, gimė 1959 m. liepos 5 d. Panevėžyje, muzikos mokytojų šeimoje. Baigė 7 vidurinę mokyklą Panevėžyje ir 1978 m. išvyko dirbti ir mokytis į Vilnių. Dirbo Revoliucijos muziejaus

fonduose, po to Valstybės muziejaus Tremties ir rezistencijos skyriuje. Baigė Vilniaus pedagoginio universiteto istorijos ir visuomeninių mokslų specialybę. 1992 m. atvyko į Lituanistikos tyrimo ir studijų centrą Čikagoje ir nuo to laiko ten dirba. 1994 m. sukūrė šeimą su Tomu Miglinu, gimusiu Čikagoje lietuviškoje Genės ir Jono Miglinų šeimoje. Nuo 1992 m. iki 2000 m. Skirmantė talkininkavo Jaunimo centrui Čikagoje, dirbo atsakingose administratorės pareigose.

1994 m. mirus archyvo direktoriui Česlovui Grincevičiui, dirba Lituanistikos tyrimo ir studijų centro archyvų direktore. Redagavo LTSC išleistas knygas, tarp jų M. Budrienės „Lietuviai gydytojai šešiuose kontinentuose“, „Lietuviai gydytojai ir mokslininkai“. Parengė leidinuką „Penkios dr. M. Budrienės knygos“. Bendradarbiauja lietuviškoje spaudoje: „Drauge“, „Lietuvių balse“ ir kt., skaito paskaitas ateitininkų „Fronto bičiulių“ stovyklose „Dainavoje“.

Kolekcionuoja trolius, domisi menu, augina gėles ir juodą katę.

Bus daugiau.

Skelbimai

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

• **PIGIAUSIA — NE PATIKIMIAUSIA!** Kortelės dažnai nesuveikia. Paskutinės minutės nutrupa. O kaip su bendrovėmis, kurių centrinės net ne JAV ir siūlo „ypatingus įkainius“? Dažniausiai tai prastas internetinio tipo, o ne telefoninis ryšys. Protingas vartotojas renkasi amerikiečių firmą (įst. 1993 m.) **LITCOM**. Į Lietuvą iš namų ar mobilaus telefono TIK 11,9 ct., o JAV — 4,9 ct. Jokių mėnesinių mokesčių, jokių papildomų kodų. Išskaitinė gaunate su savo vietine sąskaita. Registruokitės lietuviškai 708-386-0556. Taupykite šią dieną su **LITCOM!** Dėmesio! Įkainis galioja tik naujiems klientams!

